

Elena Papadopol

MEMORIA AUTOGRAFELOR

Studiu despre poemele,
citatele și aforismele
lui Ionuț Caragea

fides

LITTERATUS

27

© 2023 by Elena Papadopol.

Toate drepturile rezervate.

ISBN 978-606-691-072-9

Elena Papadopol

MEMORIA AUTOGRAFELOR

Studiu despre poemele,
citatele și aforismele
lui Ionuț Caragea

FIDES

„Urmez un regim special: consum amintiri cu nemiluita.
Am slăbit 55 de cărți, dar am câștigat mii de suflete“.
(Ceasornicarul fără mâini)

Să aveți sănătate și atunci când mai „slăbiți“ cu câte-o carte,
să știți că suntem bine toți, pentru că sunteți în sufletele noastre!
Elena Papadopol

Autobiografie cu tonuri personale

M-am născut în ziua de 29 octombrie, anul 1972, la malul mării, în Constanța, marea fiind un element ce mi-a influențat creația începută mai târziu, în care transpar aspecte biografice. Nu puține au fost momentele când, pentru a-mi răspunde la propriile întrebări, m-am aflat în ambientul intim al mării. Am absolvit Birotica și apoi, în 1997, Filologia, la Facultatea de Litere din orașul natal și activez în învățământ. Mi-a plăcut literatura. De la vârstă fragedă am început să citesc, apoi, la adolescență, să scriu fragmente de proză. Am frecventat sălile de lectură ale bibliotecilor din oraș, definindu-mi, de timpuriu, universul meu literar. În timpul lecturilor, trăiam printre rândurile scrise și aveam o satisfacție, când descopeream că am pătruns rațiunea scriitorului. Încă din copilărie, mi-am dorit o bibliotecă personală. Și cum dorințele mele au fost întotdeauna la fel de importante și pentru părinții mei, am obținut acest lucru. În principiu, am îndrăgit ceea ce astăzi este atât de greu de păstrat: cartea în format fizic, să-i simți paginile, când o răsfoiești, să alegi pana pentru scris, călimara cu cerneală și ideile pentru a fi

așternute pe hârtie. În zilele noastre, aceste lucruri rămân un subiect contradictoriu. Multe creații, azi, iau naștere într-un mediu virtual, ceea ce nu este de condamnat, dar ele trebuie să îți îngăduie să conștientizezi, să treci și mai bine prin filtrul subiectivității ceea ce citești, ceea ce scrii. Am căzut pradă literaturii și funcției sale creatoare și am avut prilejul să particip la întâlnirile cercului literar din anii de liceu. În felul acesta, îmi ajutam această pasiune, să înflorească, să prospere.

Cu poezia am cochetat mai târziu, dar despre ea consider că a existat ca atitudine de viață. Poate de aceea îmi aduc aminte mereu de prima poezie, pe care am învățat-o, ca orice copil, de la mamă. Avea în ea poveste, avea un fel de transă... Ajungeam într-un loc, despre care credeam că acolo-i lumea noastră. Așa erau serile acasă, cu soare, cu stele și lună. Acum, pot să redau fidel amintirea, pentru că am păstrat în suflet acea lumină caldă și lirică. Aceste trăiri și-au lăsat amprenta pe debutul meu literar, cu volumul *Umbre din paradis*, apărut la Editura Fides, în anul 2019. La doi ani diferență, a urmat publicarea celui de-al doilea volum *Poeme rupte din soare*, cu versuri în alb și proză poetică. Premiul revistei „Academia Bârlădeană” l-am obținut în urma participării la Festivalul internațional al aforismului pentru românii de pretutindeni, Tecuci, 2021.

Descoperind mediul online, cea mai mare parte a noilor mele creații poate fi întâlnită aici. Poeziile și aforismele prezentate sunt surprinse „la cald”, de-abia

scoase din forja simbiozei dintre gând și cuvânt. O fructuoasă colaborare am avut-o cu poetul a cărui creație a devenit obiectul studiului meu actual, prezentat în acest volum. M-am apropiat de opera scriitorului Ionuț Caragea (poet, prozator, critic, editor, autor de aforisme și promotor cultural), pe care am încercat să o interpretez din mai multe perspective, probabil nu din toate, iar scrisul domniei – sale m-a influențat în formarea mea ca autor.

În mare parte, cam acestea sunt trăsăturile autobiografiei. Nici nu știu când a trecut timpul, însă observ că totul se învață, se repetă în viață, în momentul de față destinul readucându-mă în grupul altui cenaclu literar, „Mihail Sadoveanu“, de unde am primit premiul „Geo Vlad“, pentru debut în poezie.

Nota autoarei

În septembrie 2022, apare, în format tipărit (Fides, Iași), noul volum de poeme, citate și aforisme al scriitorului Ionuț Caragea, intitulat *Căutătorul de amintiri*. Preocupările intelectuale ale scriitorului, puterea de comprehensiune a substratului cultural (competență care stagnează la majoritatea poezilor generației autorului), talentul – despre care unii cred că doar acesta ar fi de ajuns pentru a scrie –, inspirația (așa cum am perceput-o în scrierile autorului: implicită, invadează, este cuvântul în sine, este suflul metafizic), sentimentul sincer și, nu în ultimul rând, povestea – dovada nivelului artistic și cugetării native, dar și miracolul vieții, contribuiv, curgător ca un râu divin, în propria capacitate de creație –, toate converg în structura lecturii, aducând o puternică emoție.

L-am cunoscut pe autor în spațiul virtual, pentru că literatura poate fi și aici prezentată – dezvoltându-se ca sursă de completare sau cunoaștere a noutăților transmise și pe aceste unde digitalizate (la modul în care se construiește o realitate alternativă), întâlnindu-se și aici principiul divinului –, cu scopul de a hrăni sufletele, aflate în fața unor posibilități restrânse de

percepție lirică, pe care timpul le pune la dispoziție în această lume, a cărei activitate cotidiană este întreruptă constant de accesarea și relaționarea instantanee prin internet, poarta secretă, ce face legătura cu... o altă lume – o adevărată fenomenologie –, îmbinată perfect cu înțelesul versurilor: „că toate sunt vechi/ și mie sunt toate“ din poemul „Pocăința hoțului“, volumul *Infectat cu iubire*.

Poemul „Despletirea viselor“, din volumul *Locuiesc în casa cu ferestre închise* (varianta în franceză a acestui volum a fost distinsă cu premiul „Mompezat“, oferit de Societatea Poeților Francezi, premiul al doilea la marele concurs „Henri Meillant“ și premiul al treilea la marele concurs „Jenny Alpha et Noël-Henri Villard“, oferite de Societatea Poeților și Artiștilor din Franța, apoi premiul „Genius“ la concursul internațional Naji Naaman din Liban) este poemul pe care l-am îndrăgit, din primele zile ale prieteniei virtuale. Îmi amintesc sentimentul de plutire, de liniște, pe versurile pentru care mi-am făcut curaj, pentru prima dată, în spațiul acesta public, să spun că îmi plac. Nu am să uit niciodată emoțiile pe care le-am avut, învinse doar de dorința de a face cunoscut lumii ceea ce citeam.

Despletirea viselor

*suferința din dragoste
e ca un pian dezacordat
e ca o pasăre separată de stol
e ca o floare care nu-și mai întoarce*

privirea la soare
e ca ecoul unui adio
care sună repetitiv în urechi
e ca o lacrimă care cade
pe altarul sufletului
precum o picătură
chinezească
de aceea, când ne îndrăgostim
de omul care ne iese în cale
trebuie mai întâi
să ne gândim la salvarea
sufletului său

de exemplu
luăm amintirile
umezite de lacrimi
și le uscăm pe sfoara de rufe
întinsă între inimi
apoi, le strângem
și le așezăm frumos
într-un sertar al memoriei
pe care doar Dumnezeu
îl mai deschide din când în când
pentru a ne recapitula
capitolele vieții

după aceea ne despletim visele
cu gesturi grațioase
și cuvinte șoptite
așa cum se despletesc sălciile
peste ape limpezi
și ne atingem
așa cum aripa unei păsări
mângâie cerul
fără să-i rănească

*stelele
și în cele din urmă
când toate dorințele
se vor alinia precum
planetele
o închidere de pleoape
ca o eclipsă
și un murmur venit
din adâncuri*

Așadar, în această perioadă culturală contemporană, firesc resimțită și în mediul virtual, am întâlnit la Ionuț Caragea o poezie de împlinire, o lirică ce susține clipa inspirației, ca o mare liniște, aducând vibrarea interioară care te (re)învață să iubești; de fapt, prin arta discursului, prin calmul înțelept al poemului, afli că: știi să iubești; acest lucru presupunând pentru eul liric comuniunea cu primordialitatea, transcenderea granițelor realului, contragerea în punctul originar, din care a apărut cuvântul, starea de empatie pentru totul înconjurător și revărsarea trăirii poetice existente, în caracterul fiecăruia, unde se retrace divinusul:

La început a fost punctul

*la început a fost punctul
și în jurul lui miriade de virgule fecundându-l
astfel s-a format o stea
prima literă a universului: Alfa
a crescut mare devenind Omega
a explodat dând naștere celorlalte
litere din alfabet*

*literele s-au iubit din nevoie de cuvinte
cuvintele la rândul lor simțeau că lipsește ceva
și au stabilit reguli sub formă de propoziții
îmbinate în fraze
anii treceau
frazele erau din ce în ce mai lungi
și mai greu de citit
până într-o zi când cuvintele
au îmbătrânit și au devenit mai înțelepte
au spus că vorba multă le aduce sărăcia
și au inventat poezia*

Ne naștem cu iubirea. Este un adevăr de necontestat și fiecare descoperă acest fior și îl transformă în cea mai sensibilă și frumoasă poveste personală, în fiecare dintre noi aflându-se un poet, răspunzător pentru izbucnirea lirică interioară. În versurile poemului „Trepte“ (volumul *Mesaj către ultimul om de pe Pământ* – Fides, 2017) „tot ce am scris/ există și va fi/ răstălmăcit de mine-altcineva/ nimic nu se va pierde/ chiar de-aș vrea/ căci și cuvântul e o treaptă care/ ne duce către-un loc/ ce nu-i uitare/ tot ce visez și scriu/ tot ce iubesc/ sunt trepte către lumea/ ce-o să fie/ de m-a durut și-am plâns/ am redospit/ în inimă și-n suflet/ veșnicie“ este sesizabilă imaginea formării unei alte „trepte“, completând succesiunea „treptelor“ – poeme, cu încă un vis la veșnicie, din seria poveștii de iubire dintre cuvânt și reflecție, prinsă „între lumini și umbre“, în abis, acolo unde sufletul poetului „dospește“ lacrimi și durere, manifestându-se profund. Ionuț Caragea nu doar își „reamintește“ amintiri, nu-și lasă

poezia fără să aibă legătură cu vigoarea, cu supraviețuirea, cu situația de a transmite lumină; este oferită, ca un rod sufletesc adevărat, care este asimilat de către cititor, acesta decodificându-i esența, situație ce favorizează o relaționare specială, apreciată de către poet prin exprimarea deschisă a ideii: „și cititorii, și autorii, sunt trepte unii pentru ceilalți“.

Există, astfel, după lectura versurilor poetului, o practică – determinată de erudiția poemelor –, manifestată nu doar ca o experiență literară, ci și instinctuală, aceea de a aborda în continuare și alte texte scrise de către autor, erijându-te într-un „căutător“, care continuă pe drumul deschis în suflet, să atingă orizontul ontologic. Această premisă este confirmată pe măsură ce ne adâncim în lectura poemelor.

Cele trei volume la care mă voi referi, în principal, în cuprinsul acestei cărți: *Infectat cu iubire* (Fides, 2020), *Ceasornicarul fără mâini* (ASLRQ, 2022) și *Căutătorul de amintiri* (Fides, 2022) fac parte din repertoriul liric al poetului, din perioada pandemiei, alături de volumul *Cod roșu de furtună în suflet* (Fides, 2021). Pe de o parte, strângând interpretările poemelor selectate în acest volum, am dorit să confirm dezvoltarea formei de expresivitate a operei lirice, care nu a putut evita, în polisemia mesajelor creației, atmosfera din „secolul morții“ – dacă îl pot numi astfel – prin tot ceea ce au declanșat atât pandemia, cât și războiul Rusiei împotriva Ucrainei, ambele cuprinse în perioada 2019-2022, trei ani de existență poetică fecun-

dă, în cuget și în suflet, preschimbând, la poetul Ionuț Caragea, acest realism dureros al omenirii, în 433 de poeme și 673 de citate și aforisme, plecate de sub tipar, ca o revendicare a libertății artistice. Pe de altă parte, înțelegând și simțind, în poemele autorului, receptarea nicidecum pasivă a situației, ci metamorfozată prin intermediul efortului de creație, am ținut să dezvolt o privire de ansamblu asupra operei sale din această perioadă și s-o ofer publicului larg, iubitorilor de literatură, prin analiza poemelor alese, care, însă, nu le devalorizează pe celelalte. Lira lui Orfeu este mai desăvârșită auzită cu fiecare nou poem scris, într-o deplină simbioză cu inspirația, ce face imersii, pentru a scoate la suprafață, din ținutul creației, o nouă artă poetică, eul liric reușind, astfel, să înlăture hotarul dintre viață și moarte („există un loc unde/ marea sângelui se întâlnește/ cu marea lacrimii abia plânse/ fără ca niciuna dintre ele/ să se amestece cu cealaltă/ atât de frumoase culorile lor/ atât de frumoasă linia care le separă/ de parcă ar fi granița dintre/ paradisul dorinței/ și paradisul melancoliei/ de parcă ar fi șarpele care/ și-a găsit, în sfârșit, fericirea“ – versuri din poemul „Acostare în portul cuvintelor“).

Uneori, călătoria se face pe „mare“, cu o „corabie“, sau prin coborâre, eul liric lăsându-se condus de puterea inspirației, care, ieșită din sfera de influență a materiei, devine principala trăire a sinelui, așa cum se relevă el în spațiul poeziei: prin coborâri și înălțări, fuziune de energie divină și eliberare, prin transfor-

mare, prin intervenția iubirii, care ne ajută să înțelegem, să existăm, care vorbește despre lume.

Analizând raportul dintre artă, iubire, viață, reușit surprins în poemul „Vești de departe“, din volumul *Locuiesc în casa cu ferestre închise*, precedent cărții apărute în perioada pandemiei și perfect intitulată: *Infectat cu iubire*, am scris un articol în această manieră, publicat în revista „Luceafărul de seară“:

Pentru că evenimentele pe care le trăim ne modifică propriul ritm și ne lasă impresia intensă de întuneric, ne concentrăm în exterior, pe manuscrisul pandemiei acestei lumi și, fără să vrem, lăsăm poeziei puține drumuri pentru a ajunge la noi. De curând, am primit două volume de versuri: Eu la pătrat și Locuiesc în casa cu ferestre închise (ambele publicate în anul 2020, la editura Fides din Iași), ale poetului Ionuț Caragea, căruia îi mulțumesc pentru ceea ce dăruiește cu atâta lumină în suflet și prietenie.

În cele două cărți diferite tematic și stilistic (Locuiesc în casa cu ferestre închise este scrisă în vers alb și se potrivește crizei prin care trecem, iar Eu la pătrat este o antologie în vers clasic), am pus „semne“ poeziilor care m-au impresionat cel mai mult și, după ce am revenit asupra cărților, am realizat că „semnele“ sunt aproape peste tot. Dat fiind faptul că așteptam și vești bune în vreme de criză, am ales să vă aduc „Vești de departe“, „de la o picătură de ploaie“, despre pacea și căldura unui poet care „peticește un cer sfâșiat de gânduri și iluzii rebele“, aflând, „de la un curcubeu zâmbitor“, că „drumul spre nemurire/ are culorile creioanelor/ cu care mi-am desenat/ copilăria“. Poetul Ionuț Caragea creează la

unison cu inima și cu mintea, într-o zidire sufletească a picăturii de ploaie și a palei de vânt, a razei de soare și a „curcubeului zâmbitor“, a „râului învolburat“ și a speranței unui vis de iubire care, prin cântecul cuvintelor, invocă „dragostea“, „grija de umbră“ și „copilăria“. Acestea sunt, neîndoielnic, „vești de departe/ despre tot ce se-ntâmplă/ atunci când uit/ cine sunt și ce vreau“.

Motivul „umbrei“, din versurile „azi am aflat/ de la o rază de soare/ că trebuie să am grijă/ de umbră ca de copilul meu/ altfel/ aș rămâne complet singur“, este cheia metaforică a talentului poetic, luminat și susținut de Universul interior și cel exterior, „umbră“ având astfel, la nivelul unei interpretări psihologice atipice, un sens pozitiv, puternic, de atașament, ca de propriul copil. Acest sens scoate în evidență dragostea pentru scris, de care, dacă nu ar avea grijă, poetul s-ar îndepărta de el însuși, „rămânând complet singur“.

Din această ipostaziere, cititorul descoperă ce anume cheamă inima poetului la viață, în poezia „Vești de departe“, din volumul Locuiesc în casa cu ferestre închise/ J'habite la maison aux fenêtres fermées, distins de către Societatea Poeților Francezi cu premiul „Mompezat 2019“.

Noi suntem siguri că toate victoriile lui Ionuț Caragea sunt importante nu numai pentru el, dar și pentru noi, fiindcă îndemnul profetic de a sta în casa cu ferestre închise, descifrând misterul unei lumi ignorate de mulți, poate fi salvarea pe care o căutăm cu toții. Un om, pentru a fi salvat, are nevoie în primul rând de o minte sănătoasă, pentru a avea un trup sănătos. Altfel, orice fugă e zadarnică, iar orice izolare, fără comunicarea cu partea cea mai intimă și mai frumoasă din noi, te duce în pragul zădărnicii și al nebuniei.

Vești de departe !

*azi am aflat
de la o picătură de ploaie
că sufletul meu peticește
un cer sfâșiat
de gânduri
și iluzii rebele*

*azi am aflat
de la o pală de vânt
că dragostea mea
și-a rănit aripile
și plânge
pe un munte pleșuv*

*azi am aflat
de la o rază de soare
că trebuie să am grijă
de umbră
ca de copilul meu
altfel
aș rămâne complet
singur*

*azi am aflat
de la un curcubeu zâmbitor
că drumul spre nemurire
are culorile creioanelor
cu care mi-am desenat
copilăria*

*azi am aflat
de la un râu învolburat*

*că izvorul lui
se află în inima cuvintelor
pe care le-am scris
cândva*

*azi am aflat
de la un vis trecut
printre genele dimineții
că tu încă mai ești
undeva*

*vești de departe
despre tot ce se-ntâmplă
atunci când uit
cine sunt și ce vreau*

(Locuiesc în casa cu ferestre închise)

Orfeu și-ar încălzi sufletul la „focul“ acestor versuri! Poemele sunt un dar, în spiritul iubirii lui Dumnezeu. Am completat lectura cu aforisme de-ale autorului, adunate în cartea *Roua infinitului*, virtuoașă amprență stilistică a formei de expresie aforistice și iată cum, atât de misterios, ocolind înțelesul propriu al cuvintelor: „Amintirile miros a iarbă cosită“...

Aforismele sunt atât de profunde, încât, pentru a-ți expune propria proiecție, constăți că odată ce intri în esența lor, cobori într-o lume unde nu e vorba doar de imaginație, ci și de cultură, de tărâmul temelor, miturilor, logicii care, toate la un loc, au făcut parte, de când e lumea, din procesul creator. De exemplu, aforismul: „Pasărea zboară cu două aripi. Omul, cu patru mâini“, din ciclul „În tranșeele visului“ (partea a treia a volu-

mului *Ceasornicarul fără mâini*), susține semnificația numărului simbolic patru, întărit de sacralitate, dă puterea deschiderii interpretării miturilor: al androginului, al sufletelor pereche (omul și Dumnezeu, perechea sufletului acestuia; apoi alte suflete pereche: poetul și creația lui etc.), creatorul simțindu-se, astfel, întreg cu jumătatea sa; cele patru mâini înlocuitoare ale aripilor păsării, sunt tot generatoare ale posibilității de zbor, actul creației urmând aceeași ascendență. Ideile interpretative sunt multe, ca să aduci la lumină toate privirile aruncate în partea profundă a lucrurilor. Și iată alte cuvinte, legate între ele minunat: „De ce nu te ating? Nu sunt nici mâna stângă, nici mâna dreaptă. Sunt inima cu aripile-ntinse.“ Când le-am citit, am reușit să simt „inima cu aripile-ntinse“, plutind, credibil, mai presus de slăbiciuni și suferințe. Și cred că această plutire, acest zbor este esența fiecărei inimi.

Apoi, am trecut în lumea prozei lui Ionuț Caragea. Prima dată am lecturat, în format electronic, romanul *Ascultă-ți gândul și împlinește-ți visele*. Și cele câteva rânduri pe care le-am încercat, așa cum procedez, de fapt, cu fiecare carte, să văd ce îmi încălzește sufletul din ea, cum mă strigă paginile ei, s-au transformat într-o poveste frumoasă, cursivă, care pătrunde pe terenul sacru al sufletului. M-am regăsit în propriile trăiri ale autorului, întărindu-mi credința în Dumnezeu, în durată eternă a iubirii, pe care, dacă o descoperi în suflet, te ajută să transformi toată durerea, tot urâtul, toate lacrimile, toată umbra care acționează asupra-ți,

într-o nouă posibilitate de bine și frumos. „Să nu te preocupe prea mult frumusețea. Omul este doar cocoașa umbrei“ – spune autorul într-un aforism, adică omul este, din această perspectivă a înțelesului, proiecția unei vederi interioare profunde. În sensul acesta este văzut frumosul. Ideea se concentrează pe resursele interioare ale omului. Dacă deschizi romanul pentru câteva rânduri, abstrase din lirismul textului, nu îl poți lăsa până când nu ajungi la final. A fost o surpriză deosebită, în viață, șansa de a avea și volumul imprimat. Atunci când citesc o carte, îmi doresc să am liniște, să trăiesc ceea ce citesc și să simt inclusiv paginile, să le descopăr altfel, iar acest lucru este de folos, pentru că zăbovesc în timpul cărții. Recitind ceea ce am scris, mi-am dat seama că nu pot să exprim tot și, din toată dorința de a spune cu ce am rămas în suflet, după lectura romanului, a rămas un fel de rezumat, scurt, când, de fapt, am trăit fiecare clipă a sentimentului, a timpului venit precum valurile, să încheie etape ale vieții naratorului, păstrând în paginile lui portretele celor plecați, pentru că, așa cum spunea și Nicolae Steinhardt, în *Jurnalul fericirii* – și redau această idee generală, care se desprinde din filosofia autorului –, omului determinat, care a cunoscut iubirea, durerea, umilința, resemnarea pentru a subzista, i-au fost deschise de către Dumnezeu căi de împlinire. Mi-a plăcut și acesta a fost motivul pentru care am recitit cartea! Orice lucru este posibil prin suflul părinților care își iubesc copilul. Acest suflu al iubirii părintești (Florin Caragea – tatăl și Elena

Caragea – mama autorului) a transformat un copil obișnuit într-un scriitor, decis și capabil – prin cunoașterea profesiei de rugbist, dar și de „constructor“ a tatălui –, să construiască un drum, între o lume, care nu-l reprezenta îndeajuns, și alta, care a devenit cultură. Ce aș putea spune?! Un poet, când își deschide sufletul, transformă neliniștea și răul din fiecare, în ușurare. Și, în momentul acela, cred că nu se mai gândește nimeni la existența fizică a poetului. Poetul a suferit înaintea tuturor, dăruindu-și poemul, ca să ajungă în sufletele noastre, revelând adevărata natură a celui care scrie. În contemporaneitate, lucrurile pot fi și altfel. Îmi place, când sunt cititor, să găsesc, în sufletul meu, acel ceva al poetului ce a rezonat cu trăirea mea și, în schimb, cred că este normal să nu arăți nepăsare față de sufletul care, prin valoarea lui, este important în viața ta, pentru că, prin cuvinte, aduce rezultate reale în evoluția spirituală a fiecăruia dintre noi, care, la rândul lui, este uitat și neglijat de către alții.

Oare cui îi pasă?

*versuri, aforisme... le citiți pe gratis,
vă drogați cu ele, parc-ar fi cannabis,
v-alungă durerea, în extaz vă lasă,
dar de cel ce scrie, oare cui îi pasă?*

*voi nu știți că scrisul pe-autor îl costă,
vreți doar o ieșire din viața anostă,
fără cheltuială, profitând întruna
de un suflet care-i uitat de Fortuna.*

*când intrați pe Facebook, încărcați o poză
care să ateste viața voastră roză,
copy-paste sub poză – vorbe înțelepte,
ca să creadă alții c-aveți minți deștepte...*

*care-i sensul vorbei, cine se întreabă?
câți mai pot discerne într-o lume snoabă?
cine-i autorul? oare mai trăiește?
cu sinceritate, cine-l prețuiește?*

(Eu la pătrat)

Citește și va rămâne un fluture pe mâna ta!

Infectat cu iubire (Fides, 2020)

În prima parte a volumului *Infectat cu iubire*, al poetului Ionuț Caragea, dincolo de sinele care suferă, am găsit o poezie de dragoste pentru cuvinte, pe care o va recunoaște oricine dintre cei care citesc sau scriu poezii. Deși sunt o cititoare fidelă a operei poetului, ar trebui să am capacitatea de a explica acest lucru, dar și de a găsi cuvântul care să stea în lumina începutului acestei prezentări. „Ferice de cel ce știe să extragă aurul din inima adâncă a tăcerii“, răsună ecoul unui aforism. Voi lăsa, astfel, „tăcerea din spatele cuvintelor“ să mă poarte blând, dar lucid, în universul veșniciei, morții care știe să danseze cu iubirea, până la final, când „moartea mă va restitui celui ce sunt“, așa cum spune poetul.

Scris chiar în perioada pandemiei de coronavirus, titlul volumului este legat de percepția, la nivelul psihicului, că lumea ar trebui să devină mai „rațională“, să observe că iubirea înseamnă viață, altfel „murim degeaba pe Pământ, în haosul morbid“, îngrijindu-ne doar de procesele fizice, chimice, biologice ale organismului,

idee transpusă poetic, în versurile poeziei „Murim“: „Și-n grija noastră, aferim!/ Noi ne-ntrebăm ce-o să halim?“. Intensitatea trăirii, vizavi de efectele „infectării“ cu acest virus pandemic, este prezentă și în poemul care poartă chiar titlul volumului, *Infectat cu iubire*. Oferind textul opiniei publice, mai întâi în mediul virtual, așa cum procedează pentru întreaga sa creație (o spontaneitate ca un adevărat „Selfie fără mască“, de unde și titlul sub care se grupează aforismele din partea a treia a cărții), poetul Ionuț Caragea, care nu cunoaște îngrădiri în schimbul de idei și analize interpretative în relația cu cititorii, formulează concluzia că vindecarea noastră e „să ne infectăm cu ce ne trebuie“, titlul poemului devenind „tocmai bun și ca titlu de carte“, aducând „sănătate maximă tuturor!“.

Unii poate consideră că acest poem ar fi trebuit să se afle la începutul volumului, pentru că este poemul „temă“, este un strigăt dintr-o scrisoare de dragoste adresată lumii, una dintre multele scrisori „de dragoste“ scrise liber, modern, de către destinul unui poet, urmărit de „umbră“. Însă, al treilea cuvânt din titlu, „iubire“, din punctul meu de vedere, modifică ierarhia poemelor pe această temă, așa cum se schimbă și anotimpurile vieții.

„Fața“ iubirii cea curată, exprimată cu seninătate și profund, este păstrată în poemul „Iartă-mă“, dedicat fiicei sale, Ana, a cărei prezență e considerată „un vis care a prins viață și respiră, ca un vânticel de primăvară“, „o ghemuire în brațe, ca un întreg univers lângă

tine“, „o confirmare a faptului că ești iubit fără nicio reținere“, și căreia îi cere iertare, copilul neavând cunoștința „lumii bolnave“ în care a fost adus. Pentru această seninătate și căldură a universului copilăriei Anei, care nu pot fi trăite/ simțite niciodată la maximum, în această lume, poetul rostește cald: „ți-am dedicat/ atât de puține poeme/ cu toate că tu meritai/ toate poemele mele/ iartă-mă...“

Trăind în binecuvântarea iubirii, a armoniei și a echilibrului relațional, gândul tandru și recunoscător al poetului îl întâlnim în versurile aproape șoptite, dar profunde, ale poemului „Culegătorul“, dedicat jumătății sale, Nicole(ta). Cu un glas recuperator și reflexiv, al toamnei vieții, îi dăruiește acesteia o iubire caldă, „într-o nouă viață“, trăită în interiorul cuplului și, totodată, al ficăruia, o iubire nestinsă, a cărei ardere e susținută de corpuri cerești luminoase: „luna din ochiul nopții“, „o cometă“, „o galaxie“, „soarele“. Totul devine posibil, „într-un nou paradis fără reguli“, oferind, prin această sintagmă, definiția dragostei.

Pe lângă aceste atribute ale unei vieți – copilăria și iubirea la maturitate –, înțelepciunea este considerată și ea „cheia“ propriului eu, pe care o definește, în poemul „Cioc, cioc!“, în raport cu divinitatea, cu „jocul“ și „înțelepciunea“ lui Dumnezeu: „mi-e inima un copil/ așteptând să fie/ strigat pe nume de părintele/ care l-a abandonat/ în templul singurătății/ un copil care bate/ la nesfârșitele porți/ ale dorului:/ cioc, cioc!/ unde ești?/ .../ mărul lui Adam/ cade în palma inimii/

ai cea sunt!". Sunt versuri cu un simț înnăscut de căutare a adevărului. Inima este „un copil“ total supus părintelui său, Dumnezeu, pe care îl caută. Întâlnirea copilului cu părintele său ar trebui să deschidă o perspectivă de înțelegere a întâlnirii inimii cu Dumnezeu, transformând, astfel, metaforic, planul lăuntric. Dar se înțelege că pregătirea pentru întâlnirea cu Dumnezeu, care nu este una obișnuită, poartă condiția celei de-a treia prezențe, moartea, întâlnită de atâtea ori spiritual, de-a lungul vieții, prin ispitire și tentații senzuale, simbolizate, la rândul lor, prin sintagma „mărul lui Adam“. În versurile finale, meditația este profundă, moartea nefiind considerată doar necaz, ci și o ipostază naturală, chiar divină, care permite reînnoirea spiritului: viață-moarte-viață. Spațiul ideatic al interpretării acestei strofe mai poate fi conturat și de cele trei vârste: copil, tânăr și bătrân. Tânărul, reprezentat prin sintagma „mărul lui Adam“, este expresie a plenitudinii existențiale. Copilul (inima) și bătrânul (Dumnezeu) sunt două chipuri, opuse antitetic, reprezentând începutul și sfârșitul vieții, infinitul universului copilăriei identificându-se cu infinitul divinității.

Poetul mai transpune și această viziune meditativă a infinitului, veșniciei, într-un plan compatibil, real, – planul mării păcăleli a vieții –, în poemul „Marea farsă“. „Cu măști, fără măști/ marea noastră farsă continuă/ în timp ce moartea/ tace și face/ fără să se rușineze/ de a noastră prostie/ și uite așa îmi fac din cuvinte/ propria mea izoletă“ sunt versuri care prezintă trecerea omenirii

prin teroarea unei situații limită – fuga de spaimă și răspundere a fiecăruia dintre noi –, arată o viață, în care nimeni nu cunoaște echilibrul veșniciei, în afară de Dumnezeu, de la care poetul primește harul creației prin cuvinte, acestea devenind, pe timpul pandemiei, „izoleta“ lui în acest mare haos al omenirii, prin posibilitatea care i se oferă de a „trăi“ frumos și veșnic, alegând poezia. Ideea este corelată cu imaginea artistică vizuală a florii, simbol al frumosului, voit construită, în versurile: „Îți mulțumesc, Doamne/ pentru floarea răsărită din carne/ pe care o polemizează doar umbra“.

Dar înțelesul deplin de a se „izola“ între cuvinte, e permutat în poemul „Adevăratul cu“, erijându-se în creator. Doar se aseamnă cu Dumnezeu, fără deplina putere a lui, recunoscând: „nu poți să fii Dumnezeu/ atâta timp cât ești carne/ nu se poate să domesticești absolutul/ nu se poate să banalizezi/ miracolul unic.“ Dar acolo, „în interiorul poemului“ iubește cuvântul „într-o armonie perfectă“, în aceeași dimensiune spirituală cu a creatorului suprem.

Într-un alt poem, „Nu îmi cereți nimic“, sub gravitatea mesajului imperativ „nu îmi cereți nimic/ doar citiți/ vorbiți cu poemul/ el știe totul/ vă poate oferi fericirea“, dă chemare cititorilor la sentimentele umane din mesajele poemelor, către iubirea simțită, extinsă în jocul vieții, ca mod de împlinire a ființei umane.

Care este „grija“ poetului „cea de toate zilele“? Asociată cu înțelesul „pâinii cea de toate zilele“, din cunoscuta rugăciune, trebuie să sporească profunzimea

mesajului poetic: „să reînvie orice tăcere/ să crape de dragoste pietrele/ înflorind printre stele/ să lingă cerul sarea din palme“.

Toate aceste metafore sunt dezvoltate în toată plinătatea simțurilor, într-o revelație filosofică și ludică a iubirii, care unește planul celest cu cel terestru, poem devenind tot ceea ce ne înconjoară, acest spațiu plin de evenimente, cu „felii de viață“ așezate una lângă cealaltă, descoperite și prădate de poet, în „Pocăința hoțului“. Inspirația și energia poetului sunt descărcate din mediul înconjurător (cărți, copaci, inimi, sânge, cer), iar rolurile se inversează, el devenind în acest poem „umbra“, chiar dacă în majoritatea creațiilor, conceptul de „umbră“ este asociat cu „poezia“. Din perspectiva aceasta, a umbrei, își definește chemarea sufletului sub semnul misterului, considerându-se „instrumentul unor conspirații neverosimile“. Din aceste motive, e disponibil doar pentru sinele lui, să-l protejeze, devenind „masca pe fața iubirii“. Poetul e „prădătorul“ sau „hoțul“, cum se confesează: „da, am furat cuvinte din cărți/ din copaci, din inimi/ din sânge ca un vampir/ din cer ca un nou Prometeu“, care se alimentează cu această energie din exterior, pentru sine, ca spirit, fiind astfel pregătit să ofere viață prin creație, vindecare, „de la o carte la alta“. Dar ideea este expusă și tratată cu calm și ușoară ironie în finalul versurilor, pe un principiu care a banalizat totul, că emoțiile oferite cititorilor, spre explorare, sunt cunoscute de mult timp („toate sunt vechi/ și mie sunt toate“), finalul aflându-se, astfel,

aproape de cel al unei povești. Între începutul poemului, în care face cunoscut principiul discursului liric („poemul acesta/ nu-mi aparține/ eu îi aparțin întru totul“), bazat, la nivelul psihicului, pe conceptul Uroborus și final, poetul se dovedește a fi un maestru al comunicării, cititorii simțind un ritm intens și activ al expunerii stării lăuntrice.

Se înțelege că poetului îi este necesară această practică, de a se inspira din mediul exterior, chiar și „din cer“, tocmai de aceea, împovărat de condiția lui de prădător, își exprimă regretul, de a se inspira pentru „a vinde“ harul divin, spunând simplu, primordialității: „da, am greșit/ Iartă-mă!“.

Cu o atentă analiză psihologică, obține înțelesuri depline ale capacității sufletului de a dăruia. Poemul „Trădarea umbrei“ definește sufletul ca un refugiu, menit să metamorfozeze, în revelație și vindecare, cuvinte care să ofere lumii exterioare lumina experiențelor sale. În condițiile unei diete lipsite de bunurile pentru el, oferită de cei cărora le-a fost înfățișat, redusă la „firimiturile căzute în inimă“, pentru că „oamenii sunt sătui/ de ceilalți/ nepăsându-le/ decât de propria mască“, sufletul poate fi pus în pericol, „ispitit“ să accepte o hrană „otrăvită“, nepotrivită pentru el, și să-și „trădeze umbra“/ judecata „pentru treizeci de cuvinte obscene“. Comparația „așa cum Iisus a-nmulțit pâinile și peștii“ și posibilitatea trădării, din final, în ceva care se cuantifică, stabilesc valoarea exemplului religios, din nou, ca dimensiune spirituală, în tot ce trăiește.

Am încercat să explic situația dificilă în care m-am aflat, căutând „cuvântul“ în formă, cu care să dezbate această prezentare, sau să desprind din acest cerc ocrotitor, Uroborus, unul dintre poemele pe care poetul le-a îngemănat, încât să lasă să cadă asupra lui toată greutatea cuvântului de început. Partea întâi a volumului, consider că este un poem-sferă, în care ideea poetică trece nefragmentată, dintr-un poem într-altul, într-un cerc al temelor și motivelor veșniciei, iubirii, timpului infinit, universului, dominate de profunzimea simbolului antic al șarpelui Uroborus, prezent în poemul cu același titlu care, la prima lectură, edifică expresia: „a merge de-a-ndoaselea“. Abordată, în poem, ca procedeu artistic (procedeu întâlnit parțial și la Blandiana în poemul „Ar trebui“), oferă o perspectivă asupra întoarcerii sinelui, din prezent la momentul inițial, prezentată fragmentat, pe aspectele importante ale vieții, dar inversate. Astfel, întregul univers interior al poetului se reduce la „un punct sub pix“, revărsându-se în cel al poeziei lui, ca un destin cosmic, divin, într-un mers de viață, perceput de poet în formă de cerc, un ciclu nesfârșit al universului poetului și poeziei. Acel „punct sub pix“ va deveni poezie care, la rândul ei, va căuta începutul, va fi inițierea versus înțeleptul Moise (omul lui Dumnezeu), totul petrecându-se într-o stare armonioasă, profundă, simbolizată prin „Uroborus“, șarpe luminos. Întregul poem este și o metaforă a nașterii și a morții, în dimensiunea timpului.

Un suflet care caută viața în acest univers, de la flori la stele, a cărui sete de a trăi profund nu poate fi stinsă decât cu lacrima suferinței interioare – adăpost de înțelepciune și căldură pentru poezie –, se cufundă în „abisul“ reveriei, care să-l poarte în trecut, pentru a intra în comuniune cu sinele. Este un lucru dureros, care exersează vederea interioară („în fața oglinzii“), cu voință și forță („forceps! vreau să-mi cunosc alcătuirea!“), pe calea suferinței, alinată de lacrimi („anestezic! și umbra îmi dă lacrimile să mi le beau“). Versurile: „poemul acesta/ e bisturiul/ cu care mă operez/ în fața oglinzii“ am considerat că îmi dau esența gândirii perfecționiste a poetului, care simte că plătește un preț, acela de a pierde legătura cu sinele copil, cu puritatea interioară: „să-mi țin propriul eu în brațe gângurind nemurirea/ iar umbra/ să-și facă singură/ autopsia“. În versurile: „pielea nu e piele/ carnea nu e carne/ sângele nu e sânge/ sunt ceva ce știu/ dar nu-mi amintesc“ pierdem legătura cu operația clasică, pentru că nu e nimic din ce ar trebui să fie în timpul unei intervenții chirurgicale, totul rămânând la nivelul psihicului, care e dedicat să înlăture „pielea și carnea sufletului“, pentru a elibera „nemurirea“.

Chiar dacă este dureros, poetul Ionuț Caragea atinge măiestria în viața creativă, cu responsabilitatea protejării sinelui, privit și ca un râu de fluturi: „Iubirea este râul de fluturi, din care beau toți oamenii însetați de zbor“. Metafora revelatoare a zborului unui fluture, care liniștește sufletul, vindecându-l și întorcându-l Universului,

e prezentă în poemul pe care l-am îndrăgit cel mai mult, „Flutur pe mâna ta“ („atinge-i aripile/ și vei simți cum inima/ îți zboară din piept/ îndrăgostită de cer/ fii o grădină plină cu flori/ polenizate de sărutul cuvintelor“).

Poetul își țese, cu suflet și aripi, visul veșniciei poeziei, care-l va duce pe ultima parte a drumului, către creatorul suprem. În poemul „Fratele Olandezului zburător“, călătorește precum un pirat pe o corabie blestemată, al cărei catarg e versul, pe care poposește doar moartea și nu iubirea, ca orice om predestinat să aibă sfârșit, cu diferența că el va fi legat de vers și dincolo de moarte.

În poemul „Mângâierea pietrei“, sinele creator devine un sculptor în piatră, pentru a crea artă nemuritoare, un Dumnezeu care sculptează sufletele, cu „dalta inimii“ lui, un lucru atât de hrănitor, vindecător pentru un suflet aflat în suferință, care „plânge“, încât această „mângâiere“ a inimii lui, poezia – simbolizată prin dalta cu care atinge și modelează, e recompensată cu un „sărut“ al „ecoului copilăriei“, de-a cărui seninătate, potență, chiar „și moartea se teme“. Este un poem în care se simte puternic animusul pozitiv, divin.

În contrast cu această față pozitivă a eului, cunoaștem și viziunea lirică a neputinței, a unei „iremediabile boli“, a „deplinei singurătăți“, a „uitării“, aduse în prim-planul conștiinței cititorului, prin dedublare, sporind nota de mister și profunzime a semnificației „deplinei singurătăți“, cititorul având posibilitatea, în poemul „Între mine și tine“ să atribuie această singurătate, eului

muritor, care va cunoaște sfârșitul. Toată această descoperire este realizată metaforic, în versurile: „între mine și tine/ se dezleagă o mască/ lăsând loc unei iremediabile boli“, o metaforă legată de realitatea pandemiei, care sporește riscul iremediabil al infectării, prin renunțarea la protecția măștii. Aceeași temă a morții este întâlnită și în poemul „Fulger încătușat“, în care visul spune „la revedere“, în fața morții, „un pirat“. La finalul lecturii primei părți a volumului, aflându-te, din nou, în lumea realității pandemiei, cu siguranță vei ține și cu dinții de fericire și iubire, sperând, așa cum a gândit și poetul Ionuț Caragea, că vindecarea omenirii e infectarea cu iubire.

Speranța acestei vindecări se întrevede și în partea a doua a volumului, în care poetul ne propune renașterea, motivul acesteia fiind transformarea spirituală, pe care omenirea o suportă, cu dificultate, când pasiunea s-a stins, după ce a trecut printr-o etapă de vârf a unei „infectări cu iubire“, dorindu-se reaprinderea ei, imagine reflectată vizual, în metafora titlului, „Cenușă vie“. Oportunitățile se ivesc, iar apropierea de poezie este remediul ideal, perceput vizual prin alăturarea epitetelor personificatoare și metaforelor, până la exprimarea, în plan poetic, a intensității mișcării și, respectiv, a transformării vietii, în plan real („arhivă de zboruri“). Spațiul liric, al poemului cu același titlu, explică ce înseamnă să rezisti, în același timp, unui sfârșit și să accepți ideea unui alt început, în aceeași iubire existentă în sinele lăuntric. Această dualitate, între sfârșit și înce-

put, îl urmărește pe poet, până în conștiința lui: „cenușă vie/ îngândurată/ arhivă de zboruri și incendieri“, fiind convins că, prin renaștere, se poate trece peste moarte („aștept să reasc“). Poetul admite împlinirea firii și expune dorința interioară, de realizare a acesteia, printr-o metaforă dinamică, de atingere, prin „mângâiere“, a soarelui – abundență de lumină și căldură –, reprezentând, la nivelul textului, forma cea mai înaltă și pură a iubirii. Imaginea prezintă, astfel, oportunitatea de a fi contrariul celeilalte părți a sinelui, care nu luptă pentru îndeplinirea conștientă a unui vis: „aștept să reasc/ să mângâi soarele/ cu o aripă/ cu cealaltă să-n-grop/ partea din mine/ nemângâiată/ de vise“. Verbul „aștept“, care presupune răbdare, într-o etapă de acalmie, pregătește percepția verbelor la modul conjunctiv: „să reasc“, „să mângâi“, „să răsară“, „să scrie“, ca aspecte ale stării de spirit, în lupta cu eul interior, de a-l transforma în „umbra lucidă“, care „să scrie poemul/ fără de sfârșit“, versuri cu care se încheie acest text, oferind conexiunea cu „Poemul fără de sfârșit“, din volumul *Absența a ceea ce suntem*.

Modernitatea poemelor lui Ionuț Caragea deschide perspectiva stabilirii de către cititor a măsurii vindecării prin iubire, punând, probabil, în balanță poemele: „Fericirea visând fericirea“ și „Poezie, al doilea val“, ale căror mesaje, în conflictul iubire – moarte, sunt la opțiunea cititorului: „fericirea mea e o pagină albă/ ce visează să te întrupezi/ în cuvinte“ sau „al doilea val/ e pământul strigând/ la pământ“. Ceea ce înseamnă crea-

ție prin iubire sau moarte, pe drumul transcendental al desăvârșirii, și întoarcere la punct, la singularitatea de la care a pornit totul. Cum de altfel, spunea poetul în volumul său de debut, într-un poem reprezentativ: „La început a fost punctul“.

Trăiri supraconștiente

Ceasornicarul fără mâini (ASLRQ, 2022)

ZBANG!

*față în față
eu și ceasornicul
în duelul pentru supremație
eu înarmat cu o bătaie de inimă
el înarmat cu o secundă
câștigă acela care îl reduce
pe celălalt la tăcere*

*timp pentru amintiri nu mai este
prea multe s-au spus deja între noi
o nouă carte de poeme a fost scrisă
dar pacea, pacea, pacea
niciunul nu a găsit-o
eu zic că el trebuie să plătească
el zice că eu sunt singurul vinovat
așadar, ZBANG!*

*ciudat, tăcerea continuă
de parcă niciodată
n-a fost întreruptă
undeva, o inimă străpunsă
de săgeata iubirii*

*și două inițiale
ic
ionuț și ceasornicul*

Poetul Ionuț Caragea își plimbă privirea tot timpul printre „monumentele de nisip ale universului veșnic“. Cum ar schimba lucrurile stelele căzătoare, din „înălțimea“ de unde pornesc, până în „adâncul“ unde cad? De fapt, acesta este scopul „coborârii“ poetului, pe care l-am descoperit în poemul „Steaua din adâncuri“: să transforme cunoașterea într-un poem, care să reflecte valorile cele mai profunde, de dincolo de granițele cognoscibile; această cosmicitate, casa temei poeziei eminesciene, recuperează în opera lui Ionuț Caragea semnificația filosofică de atingere a infinitului prin transpunerea, într-un plan superior, a sentimentelor și gândurilor, pe care o găsesc, în aceeași esență tulburătoare și la Emil Cioran, în volumul *Îndreptar pătimăș*: „De s-ar aprinde azurul și flăcările lui s-ar apleca spre creștetele omului! Nu liniștea bolților, nici vrăji senine sau surâsuri molcome sub lună! Ci vijelia aștrilor înnebuniți altoită pe figurile năprasnice ale gândului.“, dar și în remarcabilul poem al lui Ion Barbu, „Din ceas, dedus“, pe care critica literară îl consideră o ars poetica.

Steaua din adâncuri

*n-am știut ce e raiul
și nici ce-i infernul
cu toate acestea*

*coboram pe scara poemului
treaptă cu treaptă
vers cu vers
mânat de forțe
pe care nu le puteam înțelege*

*coboram precum ciutura în fântână
dornic să mă umple cunoașterea
coboram în abisul nopților fără lună
dornic să aflu originea gândului
coboram precum lacrima
spre înțelepciunea pământului
coboram precum focul
în adâncul cenușii*

*coboram și-am aflat
că, de acolo de jos, mă chema
steaua care voia să răsară pe cer
dar îi lipseau treptele de lumină*

Spațiul poetic și spațiul realului au doar o graniță comună, aceea de contact, de recunoaștere, cu neutralitate, a lucrurilor. Diferența dintre cele două universuri o fac trăirile poetice, pe măsura profunzimii percepției de către poet. (poemul „Eu văd dincolo de ceea ce se vede“).

Uneori, după ce eul liric a trăit în mod plener explozia neașteptată a poeziei, „golul“ ivit, pe care „nu știi cum să-l umpli când toate din jur ți se par atât de străine“ e, de fapt, o căutare, un mijloc de a-l găsi pe Dumnezeu. Poetul simte lucrul acesta și, în căutarea energiei vitale, a lucrurilor care au produs acea tresărire,

care au dezlănțuit puterea inspirației, eul liric străbate un spațiu asociat cu evadarea, introducând, în versuri, prin retorică, un stil aluziv („și cât de lungă e așteptarea aceasta/ când golul din tine nu știi cum să-l umpli/ când toate din jur ți se par atât de străine/ când nimic nu-ți vorbește/ nu te strigă pe nume/ când, mirat, te întrebi:/ ce s-a schimbat?/ de ce raza nu te mai mângâie?/ de ce apa închide ochii când o privești?/ de ce umbra se ascunde în iarbă?/ de ce piatra nu înflorește?/ de ce frunza nu-ți mai plânge pe umăr?/ de ce vântul are buzunarele goale?/ de ce sângele nu-ți mai spune povești?/ de ce inima e o casă pustie?/ de ce fericirea îți ascunde parfumul?/ de ce nu se ridică poemul/ din ruinele mult prea tăcutelor amintiri?/ de ce? de ce ? de ce?“). Numai un nou poem îi dă puterea de trecere către alte țărâmurii. „Așteptând un poem“ expune această frământare lirică, această presiune interioară – singura capabilă să conceapă o nouă creație –, așezând deja o „altă cărămidă la temelia casei cerești“.

„M-am născut/ în lacrima poemului/ lui Dumnezeu/ în sfera perfectă/ în miracolul subacvatic“. Aici nu există sentiment care să perturbe liniștea interioară. „Miracolul subacvatic“ al lacrimii este elementul natural al eului liric, din care se apropie către noi, cititorii, atât de frumos și diafan, precum „un dans pe curenți nevăzuți“ sau exact invers: grăirea poetică face „salturi în sufletul cititorilor/ așa cum fac delfinii întunecați/ în aerul mării“, în consecință, eul liric fiind privit cu nobila bucurie cu care privim delfinii. Îi privim cum sar și,

când dispar, e ca și cum nu au fost niciodată. Dar ei sunt acolo, în mod continuu, pentru că, prin comparație, se poartă precum cuvintele care vor fi rostite, dintr-un spațiu al fericirii. Mișcările între înalt și adânc, între sus și jos, permit intrarea între „valvele gândului“, mereu misterioase, învăluite de magia stelelor căzătoare, a căror relevanță cosmică se prelungește în strălucirea „monumentelor de nisip“ din adânc, purtat de valuri tăcute, în alt univers. Trecerea timpului se simte blând, iar raza de soare are rolul de unificare a două spații: universul veșnic și „albastrul luminos al ochilor“, compatibile, pentru că esența fiecăruia este apa, care simbolizează viața din adâncul spațiului sacru. Are dreptate autorul, când prin lectura unui aforism află că „Lacrima este testamentul unui îndrăgostit“, pentru că lacrima este limpede, capătă un ecou al luminii și căldurii din suflet (poemul „Salturi în sufletul cititorilor“).

Ochii devin un simbol al infinitului, al luminii nepuizabile și al spațiului de dincolo de cuvântul „lume“. În limbajul simbolic – vizionar al autorului, pupila, „gaura neagră din centrul galaxiei“, poate fi considerată un portal metafizic spre transparentă, asemănător unui tunel, unui drum întunecat, care absoarbe lumina, dispărând, pentru totdeauna, în poezie – visul văzut cu ochii deschiși, proiectat pe albul hârtiei. Finalul poemului „Copilul hârtiei“ dovedește superioritatea luminii față în față cu întunericul. „Albul acesta/ mai întins decât orice culoare“, un „alb infinit“ – care nu

se „topește“, pe care nu îl găsești nicăieri –, descendent din spațiul incretatului și al purității prin miracolul poeziei, creează principalul element de opoziție, care duce la înțelegerea, într-o nuanțare poetică subtilă, că temperamentul eului liric își menține puritatea sufletească, transformând-o prin cuvânt, în copilul hârtiei.

Copilul hârtiei

*cerul le-a încredințat
ochilor mei
albastrul lor infinit
trebuie să port această moștenire
cu mândrie, cu sfințenie
așadar, le spun tuturor:
eu sunt copilul cerului!*

*marea, privindu-mi ochii albaștri
m-a recunoscut:
– Tu ești copilul cerului,
dar eu îți încredințez
lacrima mea infinită!
Ai grijă de ea, plânge-o cu folos
și nu mă uita!*

*așadar, trebuie să port
și această moștenire cu mândrie
cu sfințenie, spunându-le tuturor:
eu sunt copilul mării și al cerului!*

*vestea s-a răspândit
pământul, privindu-mi ochii
albaștri, înlăcrimați
mi-a spus:*

– Pupila ta a rămas neschimbată,
neagră, precum humusul meu,
neagră precum nopțile fără lună,
neagră precum gaura neagră
din centrul galaxiei.
Al cui copil crezi că ești?

la naiba, m-am blocat
mă uit în oglindă
am ochii albaștri, înlăcrimați
am pupilele negre
hmm...

dar, albul acesta
mai întins decât orice culoare
din ochii mei, unde există?
unde există un alb infinit?
zăpezile se topesc
ghioceii se ofilesc
părul alb ajunge-n mormânt...

deodată, se aude un glas de niciunde
nu e nici cerul, nici marea
nici pământul, nici întunericul:
– Hei, al cui copil crezi că ești?
mă întreabă hârtia, de care am uitat
pur și simplu

„Poemul meu nesfârșit plânge la nesfârșit/ fiecare
cuvânt e o lacrimă/ când lacrimile se îmbrățișează/ o
nouă mare ia naștere/ poemul meu este infinitul tuturor
mărilor/ în limpezimea infinitului/ îmi văd adevăratul
chip/ aripa păsării plânge fără zbor/ plânsul, explozia

soarelui meu interior/ pe retinele orbilor/ și Dumnezeu tace/ dar poate că și tăcerea lui/ e un plânset“. Poemul „Pe pământ totul plânge“ întărește convingerea cititorului că revelația minunilor și a celorlalte lucruri nu este percepută în mod obișnuit, ci printr-o transfigurare a emoțiilor, deschizându-i-se acesteia, prin cuvinte, un drum cunoscut: „lacrimă“ după „lacrimă“ sau „lacrimi îmbrățișate“, dintr-o mare interioară spre „marea“ preferată, poezia. „Poemul meu este infinitul tuturor mărilor“. M-a impresionat cât de adâncită în profunzime și vis este reflecția existențială („plânsul, explozia soarelui meu interior“), marcată cu înduioșare „pe retinele orbilor“, nelipsite de valoarea tăcerii lui Dumnezeu.

„Doar iubirea“ este un poem aparte, desfășurat după un scenariu de poveste. Menține, ca temă a creației, iubirea și îți stârnește curiozitatea, să afli ce poartă deschid cuvintele și cui?! odată cu ritmul zidirii noii „cetăți“, noului poem. Într-atât ne convinge poemul metaforă, „o cetate cu ziduri înalte pline de cuvinte“ – absorbind caracterele curate –, despre concepția estetică a poetului, ce cuprinde în termenul de creație: energia, valoarea timpului, a iubirii și izvoarele inspirației. Sub formă de poveste, autorul enunță principiul interdependenței dintre cuvânt, timp și iubire. După cum nimic nu rezistă în timp fără iubire, poetul dezvăluie, în scenariul liric – totodată, filosofic, în esență –, imaginea artistică a timpului personificat, care cere „liberă trecere“ prin cetatea cuvântului. În spațiul „cetății cu ziduri înalte pline de cuvinte“, „Doar iubirea“ nu

are poarta temporală închisă („în nesfârșitul pustiu/
caravana secundelor s-a oprit/ în fața ei: o ciudată
cetate/ cu ziduri înalte/ pline de cuvinte/ cu flori și
verdeață pe metereze/ cu râsete de copii/ și muzică în
surdină/ cu o poartă mare de lemn/ ferecată cu lacăte“).

Iubirea, dizolvată de lacrimi, se desprinde și din
obscuritatea morții, plutind în „două măști“, care „se
iubesc lângă ghenă din spatele blocului“. Viața... se
deschide, pe „alte linii tăcute“, spre alt univers, cel al
creației. Un alt poem „vede dincolo de ceea ce se vede“. *Adaug.* Așa cum vede fiecare poem al autorului Ionuț
Caragea, când ia contact cu sufletele noastre, să le
înțeleagă (poemul „Extazul tăcerii“).

Chiar dacă suferim în lockdown-ul interior, cu care
ne-am obișnuit în perioada pandemică, poemul e pâi-
nea, atunci când „foamea ne mai trezește“, e respirația
în „toamna aceasta cu măști, ce nu vor să mai cadă“...
(poemul „Toamnă cu măști“).

„Cu privirea ucidem regimente de îngeri“ – deose-
bită exprimare alegorică! Se resimte transformarea lu-
mii, în aceste vremuri covârșitoare, când toate eforturile
oamenilor converg să simtă, să afle, să vadă fiecare, cu
proprii ochi lumcea, reflectarea ei, așa cum era odată.
Dar tragicul estompează iubirea, ce reprezintă elibe-
rarea din această stare macabră. Iar... „dragostea e
zero“. Chiar și conștiința pare a fi depășită de această
criză. Trupurile se regenerează, ca materie, dar sufle-
tul? – întreabă poemul – sufletul care nu se poate
„desprinde“ spre divinitate, din această tragedie a ome-

nirii? („spre norocul nostru/ materia se repetă/ dar sufletul, sufletul?“).

Până când se transformă poetul căutând poezia? Până când nu-i va lipsi din suflet („ce te oprește să fii a mea întru totul?“). Pentru această neliniște neobosită, poetul merge până în momentul genezei, la cel care a creat lumea, cu toate minunile ei, în care se naște iubirea („vreau să mă pot întoarce la punct, pentru a rescrie existența“). Până când această imposibilitate de atingere a absolutului – „acest cataclism al durerii“ –, în forța creației („în rănilile mele te caut/ când rănilile mele vorbesc), chiar dacă poetul ar fi geniu? („Caută și vei găsi“.)

Și iar se oferă spre lectură un alt poem, care va fi păstrat în suflet, prin valoarea autentică a trăirii! Ce inspirație deosebită de a realiza „un plan“ al momentelor creației, pe care le-aș mai numi „scrisori“ artistice autentice, pentru că trăirea se petrece într-o lume, în care mirajul creației vine de la sine: din auz, din privire, din glas. („Hrană pentru suflete“.)

E normal ca viziunea poetică, lirica poetului să poată ajunge la urmașii săi, așa cum își numește chiar Tudor Arghezi cititorii. E normal să-și părăsească poezii, să ajungă și în alte suflete, pentru că poezia se duce cu sufletul la gură, acolo unde se simte ea în siguranță. („Neființele lumii devin ființe prin cuvânt, cu prețul nostru. [...] Nimic din ce ai spus nu mai e al tău. Și nici tu nu-ți mai aparții.“ – Emil Cioran, *Îndreptar pătimăș*). Versurile poemului „Unde este poezia“ tra-

tează acest sacrificiu necesar creației și dovedește talentul poetic, suplețea gândirii sub influența simptomului că „poezia“ a plecat... Poezia nu poate fi înzestrată cu iubire decât de maestrul ei. Cei ce iubesc poezia o iubesc profund, trainic și, de aceea, nu se tem dacă ea ar pleca. Pleacă să iubească frumosul, nefrumosul și să facă bine, cu afecțiune.

Poezia lui Ionuț Caragea se cuvine a fi citită cu toată atenția, ca literatură de cea mai bună calitate, ca un dor de a privi cerul, așa cum făceam în copilărie, cu încrederea că stelele căzătoare, în bunătatea lor, pricep că dorințele trebuie împlinite.

Comete

*cometele
atât de rar străbat cerul
mereu la distanță
mereu ne punem o dorință
vin, ne încântă privirea câteva clipe
și se duc în lungă lor călătorie
în jurul Soarelui
poate se vor întoarce
în viețile noastre sau, cine știe
în viețile urmașilor noștri
și cât de frumoase
sunt capetele lor luminoase
și cât de frumoase
sunt cozile lor lungi și strălucitoare*

*și totuși, unele comete
trec zilnic pe lângă noi*

*la o aruncătură de lacrimă
unele reușesc să ne lase gropițe în obraji
altele, plonjează în privire
și ne lovesc inima
cu bucurie, cu blândețe
sau ca un fulger
trezindu-ne din somnul adânc
iluminându-ne
și cât de frumoase
sunt titlurile lor luminoase
și cât de frumoase
sunt versurile lor
lungi și strălucitoare*

Ionuț Caragea convinge cu felul cald de a se destăinui că metafora expresivă a poeziei sale, umbra, a luat forma transcendenței. O altă „viziune-dovadă“ este poemul „Câinele meu credincios“, simbol metaforic al poeziei, cunosătoarea a tezaurului existențial poetic, care îi percepe inima pe deplin, trecând de granița visului, în tainica reverie a versului, să se apropie de un „alt stăpân“, cu aceeași cauză: de a fi ascultată, cu credință.

Câinele meu credincios

*umbra, câinele meu credincios
așteaptă să dorm
să deschid poarta buzelor
să-mi intre în trup
să-mi lingă inima, oasele
să-mi lipăie sângele
și lacrima cea neplânsă*

*să prindă glas și să latre
la poemul cu chip de lună
de pe cerul visului meu*

*umbra, câinele meu credincios
va dormi cândva
așteptându-mă, așteptându-mă
iar eu, voi intra în visul ei
spunându-i să plece
să slujească noului ei stăpân
să-i latre și lui un vers
din poemul care
și-a închis pleoapele*

„Dorm puțin/ poezia mă alungă din somn/ mă alungă din visele care/ nu-mi folosesc la nimic/ mă trezesc la fel cum adormisem/ cu pixul în mână/ cu foile albe care abia așteaptă/ să fie umplute de cuvintele/ cu care vor petrece o veșnicie“. Spun foarte mult versurile acestea; sunt mărturia care demonstrează pasiunea pentru scris, liniștea sufletului intrând în drepturile expresivității cuvintelor; „destinul meu e să fiu răsfoit/ de Dumnezeu/ în duminicile odihnei sale celeste/ iar până atunci, oamenii să asiste/ la spectacolul transformării“ (poemul „Eu printre rânduri“).

Poetul Ionuț Caragea justifică încă o dată un lucru: vine, prin poezie, cu sufletul, la noi. Iar noi, în mod inconștient, aflăm ce ne cheamă. „Flux și reflux/ cartea scrisă, cartea citită/ valurile de hârtie atingând/ țărnul noii priviri/ pentru a se întoarce/ în vechea privire/ ce artă e asta, să trăiești/ și să mori fără oprire/ în același poem?“ („Flux și reflux“.)

„Acest poem va fi cândva/ un zmeu de hârtie/ iar eu voi rămâne/ cu mâna întinsă/ privindu-l cum se înalță la cer/ trăgând după el/ firul vieții/ și sufletul meu“. Foarte reușit „zmeul de hârtie“! Există speranță pentru poem să fie refugiul preferat al celor care evadează din lumea agonizantă. Desăvârșirea lui prinde forma unui zmeu de hârtie, adecvat unui suflet pur, de copil. În lucrul acesta constă forța creației sale... poem în zbor și nici măcar în vis nu vezi ceva atât de frumos, decât într-un poem, de care ai vrea să te prinzi, a cărui hârtie este scrisă cu inima unui poet, căci asta este ceea ce căutăm, să ni se umple propriile inimi cu forța vieții, a iubirii și luminii. („Zmeul de hârtie“.)

Privind „veșnicia“, „mai frumoasă decât copilăria/ mai tăcută decât zăpezile fără vânt/ mai adâncă și mai misterioasă decât orice fântână/ mai lăuntrică decât orice lăuntric vis/ mai ageră decât ochiul conștiinței/ mai înțeleaptă decât piatra mormântului/ mai dorită decât toate comorile lumii“, poemul se apropie de ea. „Leagănul“ între metafore este înțelegerea/ iubirea secretă a poemului cu veșnicia, pe care moartea nu are putere să o rupă. Cuvântului spus din suflet, cu iubire, îi va fi dată viața oricând.

Fiecare strofă este viață creată, în timpul vieții pe pământ, „în slujba cuvântului“. Iubirea și moartea, tristețea, munca și timpul pentru creație se supun profundeii cunoașteri a cuvântului. Cuvintele îi așteaptă pe toți, cititori și poet, aflați în simbioza om-spațiu, să coboare „în siguranță“ pe pământ, din meditația pro-

fundă, înțeleasă, la rândul ei, prin „căderea abisală“ în tăcerea interioară, transformată, recreată ca durată, în zborul cu parașuta, metaforă ce aparține amintirii creației poemului: „urc pe scări de cuvinte/ termin un poem, m-arunc în gol/ de pe treapta cea mai înaltă a ființei/ învăț să cad, amintirea poemului e parașuta/ care se deschide, lăsându-mă/ să ating solul în siguranță“. Zborul substituit rămâne „doar al păsărilor/ menirea lor este să deseneze infinitul/ pe bolta albastră“. „Dumnezeu se dă în leagănul viselor mele“ – Dumnezeu nu poate lipsi din esența poemelor lui Ionuț Caragea; pare a fi atât de liniștit, consecință a faptului că poetul nu și-a pierdut apartenența la credință. Versul acesta, dacă îl interpretăm sub o altă formă, ar avea și o influență adusă din farmecul zilelor de Crăciun, deoarece, așa cum știm, cuvintele colindelor îndeamnă: „larg deschideți sufletele,/ n-am venit să cerem/ am venit să dăm“. Ideea este că Ionuț Caragea știe ce înseamnă să fii poet și să-ți dăruiești cuvintele. Starea de meditație – pierderea prezenței fizice, eliberarea de lumea comună prin visare și exultarea eului liric – este deschisă către lume și nu poate supraviețui fără Dumnezeu, care și-a oferit fiul, acesteia. De aceea, actul scrisului este purificator și tărâmul meditației, în care a coborât divinitatea, devine la Ionuț Caragea un poem metaforic. Ionuț Caragea „nu face pauză de iubire, nu îl suspendă pe Dumnezeu“, din niciun poem. Și iar m-am întors, în lectură, la fiecare strofă, să susțin proiecția fiecărei figuri de stil, să le înțeleg sensul gene-

ral și particular, să trăiesc sentimentele generatoare de poezie, diferitele viziuni lirice ale poetului în timpul „vieții din slujba cuvântului“, cum sunt conturate, spre exemplu, în versurile: „cerul, fereastră ce așteaptă/ să intre sufletul proaspăt/ ca aerul dimineții“ sau în alt tablou: „frunte liniștită, mare fără furtuni/ între continentele albe ale tâmpelor“. Și tot poemul este un joc de imagini, de viziuni care sunt firești, pentru că surprind autenticitatea amestecului de trăiri ce cheamă la un loc inima, sufletul în singurătate, sângele și glasul să întrupeze poemul primăverii, al timpului reînvierii: „degetele mele așteaptă/ precum ghiociei sub zăpadă/ așteaptă primăvara cuvintelor/ mugurii metaforei deschizându-se/ în ochii cititorilor/ viața mea în slujba cuvântului“ (poemul „Viața mea în slujba cuvântului“).

Tăcerea lipsită de magie, care ilustrează lipsa de armonie a spiritului, ce nu cunoaște nici visul și nu cunoaște nici iubirea, este învinsă de cuvântul/ versul, din „cuibul inimii“ curate („Pasăre de noapte“).

Poemul „Salvatorul spiralei“, în expunerea mea, îl consider nucleul unui adevăr demonstrat: te trezești deodată jertfă a prezentului. „între mine și umbră/ doar absența îmbrățișării/ mă așez cu prezentul/ la o cină romantică/ și prezentul îmi spune:/ – dacă boala te rupe în două, fii pâine!/ evident, omului, amărâtului/ îi rămân firimiturile“. Boala devine metafora perfectă pentru timpul prezentului. Efectul bolii – fie că e vorba despre lumea în care trăim sau despre viața noastră – atrage starea de apropiere a divinului, revărsat asupra

oamenilor, acum amărăți, în măsura în care aceștia primesc doar câteva firimituri de pâine – simbol al formei de menținere a vieții –, hrană care ajută pe moment, potolește spiritul, dispărând, apoi, în nopte, unde visul, pentru omul obișnuit, reprezintă același lucru, aceeași luptă. Inima lui cunoaște ceea ce îi povestește trecutul („trădarea trădărilor“), ca să convertească totul în puterea de a accepta ziua de mâine („printre genele mele surprind/ trădarea trădărilor/ prezentul mă vinde trecutului/ pentru durerea de mâine/ o foaie pe care nu scrie nimic/ cu excepția numelui meu“). Eul liric ar echivala detașarea în vis cu moartea, numai că viața exercită o presiune permanentă asupra poetului, în pulsul ca un punct, integrat într-un efect de acceptare a destinului, în armonie cu Universul („să mă prefac că mor e zadarnic/ pulsul mă dă de gol/ chiar și-n fața celei mai îndepărtate/ dintre stele“). Mesianismul poetului are o simbolistică protectoare („mda, am alergat toată viața/ după himere/ până mi s-a mărit inima/ cică nu e boală, spun doctorii/ pot primi în mine/ o sută de oameni fără inimă/ îi voi salva pe toți de la moarte/ sau poate că nu/ poate că voi muri eu/ de o sută de ori/ cine știe ?/ iată unde am ajuns/ în absența îmbrățișării/ într-o logoree metafizică/ iată cum se schițează/ noua mea înfățișare/ noua mea incapacitate/ de a fi eu“). Doar un poet genial poate adânci metafizic tema iubirii și a durerii. Potențialitatea culturii insinuate se simte delicat, înscriindu-se în același destin al trecerii („ce pot face/ dacă mi-am rupt mâinile/

trăgând după mine saci de memorii, saci de cărți/ de nu mai pot deschide cartea/ propriei mele fericiri?“).

Încercarea poetului constă în a face posibilă eliberarea spiritului din inerția rupturii – pe de o parte reprezentând existențialul, iar din alt punct de vedere al interpretării, ideea exprimată în versurile redată mai jos poate să treacă prin subtilul imaginii creației perfecte încremenite în timp –, reprezentate ca un simbol al realității omului superior față de omul comun, cu puteri creatoare nelimitate, preluate din spasmul resuscitării, fără a-i lipsi inimii sale puterea de adaptare la situație și de modificare a lumii, prin chimia poeziei („cum să citească fără mâini/ cum să scriu fără mâini/ cum să repar ceasornicul care/ ține spirala captivă?/ mă lipesc cu pieptul/ de sticla rece/ tic tac, tic tac, bate inima mea/ într-un gest disperat de resuscitare“).

„Oare câte bătaii de inimă pot umple nimicul, tăcerea și tot universul?“ (Ionuț Caragea).

În „casa“ sufletească a poetului nimeni nu moare de foame. Minte, inima, propria cultură îl transformă într-un „bucătar priceput“. Și-apoi, senzația supraviețuirii, că foamea nu a „omorât“ sufletul flămând, aduce lacrimi de mulțumire (pentru creativitate), lui Dumnezeu (poemul „Poezia noastră, cea de toate zilele“).

Am observat personalitatea poeziei lui Ionuț Caragea, percepută și prin magia serii: o seară de vară, o seară de toamnă, o seară de iarnă și o seară de primăvară, metafore ale puterii de creație, care își revarsă tainele și forțele, la fel cum se perindă în mod repetat

anotimpurile în viața unui om, adăugând ani folositori evoluției sale, în care crește spiritual, acest lucru reprezentând valoarea, care trebuie transmisă „ea mă trage de haine/ ea mă rupe de umbră“. După cum rezultă, din analogie, puterea poeziei este iubirea divină – eliberată din „înserările“, dospirea trăirilor atâtor anotimpuri –, precum o floare „gingașă“ de primăvară („eu mă nasc din țărână/ [...] / eu ascult de poruncă“), pe care poetul o aștepta și o iubește cu voia sa („ea mereu și-amintește/ că ador primăvara/ ea e floarea gingașă/ ea adună polenul/ ea e firul de iarbă/ ea e roiul de fluturi/ ea mă strigă pe nume/ într-o seară târzie/ eu nu pot decât spune: „te iubesc, poezie!“).

„Iar inima/ care ardea ca un felinar/ pe strada pustie a sângelui/ luminează/ ca un soare de toamnă/ nedorind să apună“. Așteptând anotimpurile, care vin spre noi, odată cu problemele lumesti, eul liric încântă imaginația cititorilor, iar versurile au un gust „de toamnă“ înțeleaptă, statornică. Lirica degajă sinceritate, căldură, emoție, dezvoltând viziunea și plăcerea de a citi (poemul „Eu și toamna“).

Și ploaia mărunță, de toamnă, descrisă în prima strofă a poemului „Infernul alb“ îndeamnă pe poet la meditație. Cadrul specific toamnei și sentimentul poetic deschid cărare spre timpurile de început. Se înțelege că poezia e liberă de orice constrângere sau element care ar putea să-i știrbească din potențialitatea divină, dacă salvarea ei, „arca legendarului Noe“, este o frunză – descoperită de ochiul poetului –, care „nu se

scufundă“, „oricât de mult ar ploua“. Metafora întruchipează imaginea tuturor trăirilor, care nu au rămas în interiorul „fără orizont“, ci au plecat, precum o urmă a divinului, pe „marea tăcută“ a sufletului, să fie poeme scrise, pentru o judecată dreaptă, ce are nevoie de lumina inteligenței, a cunoașterii, a sufletelor care vor ști să aprecieze, să le iubească, să le pună la adăpost, în propriile lor vieți („o frunză ce-mi amintește/ că-n mine, pe lacrima mea nescată/ există o arcă pe care se află/ toate poemele mele nescrise/ așteptând dreapta lor judecată/ pentru a merge în paradis/ și nu în infernul alb/ indecidabil/ al hârtiei“).

Scriitorul Ionuț Caragea este un interpret neostenit al fiecărei trăiri; fiecare moment al zilei fiind o poartă deschisă sufletului, spre universul poeziei. De exemplu, o dimineață, în acord cu spiritul poeziei, este confirmată în poemul „Botezul dimineții“ („e dimineață, poemul ca un râu limpede/ îmi întinde mâna/ e timpul să mă lepăd de visele nopții/ e timpul să rămân doar cu mine însumi/ lucid, precum roua pe firul de iarbă/ e timpul să ascult sângele cum curge în vene/ ca o caravană a tuturor amintirilor/ e timpul să-mi deschid celălalt ochi/ ca o oglindă în care se sparge chipul minciunii/ e dimineață, poemul/ mă învață cum să fiu veșnic/ cum să curg ca o muzică/ prin imperiul tăcerii/ cu inima cheia sol/ pe portativul iubirii/ cu oasele recitând/ Psalmii lui David“).

„Un zâmbet, doar un zâmbet“ care percepe lumea înconjurătoare e prospețimea, pe care o aduce poemul

prin toate simțurile, un zâmbet liber, atingând inima „așa cum frunza eliberată de vânt/ atinge trupul ierbi“, un zâmbet care înțelege visul poeziei...

Versurile trebuie citite cu atenție, toate sunt un act continuu de scriere. Niciun poem nu rămâne izolat, ci are legătură cu altul, din volum. Însă poemul „Arhitectură macabră“ zăbovește asupra mai multor „stele“ denumite metaforic „captive“, pe care poetul le convertește într-o „pădure cu arbori de lumină“, metaforă a înțelepciunii poeziei, cu măreția ei culturală, („bătrână de o mie de ani“), care pătrunde în pământul cu „rădăcini putrezite“, simbol al luminii ei, ce acționează pozitiv („frumosul învie și din arta urâtului/ în bezna fiecăruia e captivă o stea“). Sunt interesante semnificațiile mai multor metafore – „stele“, cufundate în versurile poemului, venind de altundeva, dintr-o lume a fizicii și metafizicii, în universul lumii înconjurătoare, continuu maladiv: „neînduplecată furie e iubirea/ neînduplecată cenușă din care se trage fulgerul“ (iubirea, în această circumstanță a valorilor negative manifestate în lume, e calea „dezintegrării“, cum spune poetul, din care se naște un poem, un răspuns la această autodizolvare), „neînduplecată mână care trage de clopotul inimii ruginite“ (dovada că eul liric are răspunderea trezirii suflului din „inimile ruginite“), „neînduplecat schelet care își scuipă carnea nefolositoare în mormânt“ (moarte există, dar nu aceea a sufletului; sufletul ia atitudine), „chiar și-n scârbă e loc pentru frumusețe“ (chiar și într-un lucru nedorit deslușești frumusețe).

Și, în această „pădure“ a minții și sufletului nedesăvârșite, cu „arbori de carne care și-au amanetat sufletul“ – denumită „arhitectura macabră a iadului pe pământ“ –, cu „frunze veștede care acoperă neputința“, poetul, cu angajarea elementului volițional („îmi scot drujba versului cel mai cinic/ și tai în carnea încă vie/ poate se mai trezește ceva/ poate voi auzi un strigăt în timpul torturii/ strigătul, rana cea mai aproape/ de moarte, dar și de-nviere“), „seceră buruienile minții“, ca „să moară vinovatul istoriei intime“, omul „de neiertat“, care, din anumite motive, a murit sufletește. Am exprimat doar o frântură din toată experiența interioară, pe care o dezvăluie acest poem.

„Ceasul oprit“ pare a fi adevăratul nume al timpului destinat „să moară“, blocând acțiunea Universului în momentele critice ale lumii. În această viziune metaforică, de „ceas oprit“, ce refuză „marea resetare a lumii“, după o lege care scapă înțelegerii, chiar și planetele sunt împiedicate să acționeze și sunt ascunse de această mare forță. Lumea nu merge mai departe. „Ceasul oprit“, comparat cu „sângele oprit în artere“, nu știe că îngheață orice vis, orice gând, orice speranță. La această situație și ceasornicarul are o suferință, drept reacție: „mâinile lui au fost amanetate nimicului“. Încercarea de a repara „ceasul oprit“, ar echivala cu refacerea lumii. Creativitatea autorului se revarsă și în raționamentele și posibilitățile de interpretare ale cititorilor care lecturează textele lui. Prin simetrie cu imaginea de început a lumii, aș alege, ca primă variantă de

interpretare, dar un pic forțată, semnificația de „ceas oprit“ corespundă cu simbolul turnului Babel, când limbile ceasului, de care ar atârna cuvintele oamenilor (cum spune poetul într-unul din aforismele sale) au fost încurcate, „răstignite la ora exactă a fatalității“, oamenii nemaiînțelegându-se unul cu altul, fiind, astfel, deconectați de la cunoașterea totală. Sau: „Ceasul oprit“ ar putea fi simbolul unei escatologii? Ceasornicarul ar putea fi însuși Dumnezeu, privind ceasul oprit în care există lumea, ca pe propriul copil care nu mai are suflare, odată cu înfrângerea spiritului uman? Iată alte versuri care te pun pe gânduri, fiindcă după cum menționează scrierile mai vechi ale religiei, cu privire la facerea omului, trupul acestuia a fost creat de către Dumnezeu, cu propriile mâini, din pământ și este supus morții, este „materia plângând“, așa cum spunea și George Bacovia, în poemul „Lacustră“. Ca urmare, trupul se aneantizează, dar spiritul conservă matricea divină a iubirii. De aceea, lipsa iubirii („ceasul oprit refuzând/ marea resetare a lumii“) anulează legătura omenirii cu Dumnezeu și „facerea mâinilor Sale“ – creația – este „amanetată nimicului“. Gădesc în acest poem nu doar interpretarea creștină, telurică, întrucât construcția din versuri nu e legată doar de ideea sănătății sufletului ca substanță lăuntrică a unei societăți nebolnăvicioase, ci declanșează și explicația științifică a „teoriei relativității generale“, care „prezice că o masă suficient de compactă poate deforma spațiul și timpul astfel încât să formeze o gaură neagră. Limitele unei

astfel de regiuni în care nimic nu poate scăpa este numită orizontul evenimentelor. Există o presupunție generală cum că aproape fiecare galaxie are o gaură supermasivă la centrul ei.“ Singularitatea constituie centrul găurii negre. „Ceasornicarul“ – creatorul – nu poate repara ceasul, pentru că ori el, ori ceasul este trecut de cealaltă parte a „zidului“, a orizontului evenimentelor unei găurii negre („ceasul oprit/ și zidul întrebându-se de ce/ nu mai bate inima lui/ ceasul oprit și luna/ privindu-l ca pe un frate mai mic/ înecat în oceanul de întuneric al nopții/ ceasul oprit ca sângele în artere/ ca visul deasupra unei răni înghețate“). Ceasornicarul face ceasuri/ universuri. Poate va face altul, poate nu. Poate iubește ceasul acesta. Restartarea ceasului înseamnă Big Bang-ul, salvarea Universului (în sens de mântuire) pe coordonatele unui alt univers.

*„ceasul oprit
cu limbile lui răstignite
la ora exactă a fatalității
cu toate secunde nenăscute
plângând în inima planetelor moarte
(...)
ceasul oprit și ceasornicarul
privindu-l ca pe propriul copil
care nu mai are suflare
privindu-l, doar privindu-l
fiindcă mâinile lui
au fost deja amanetate
nimicului“*

Poemul „Babel“, cu acest titlu sugestiv, așezat în deschiderea celei de-a doua părți a volumului, purtând

denumirea „Strada de hârtie“, este, de fapt, primul poem scris și prezentat public, din această carte. Încă din prima strofă ne revelează sursa de inspirație a tuturor textelor scrise de către autor, prezente într-un număr semnificativ de cărți, pentru exprimarea mesajului din finalul poemului: „Acesta este turnul meu/ Ce-i și blestem, și dor ceresc,/ Un turn pe care Dumnezeu/ Nu m-a oprit să-l construiesc (...) Acesta este turnul meu/ Clădit din verbul te iubesc,/ Vi-l las și vouă ca muzeu –/ Chiar dacă prea puțini citesc...“. Din punctul meu de vedere, Babel mi s-a conturat în spațiul imaginar ca o navă spațială, o călăuză spre stele, spre cunoaștere, al cărei interior are propria muzică, cea a poeziei. Argumentul meu a fost tema romanului „Discipolii zeilor de altădată“, pe care începusem să-l citesc și care m-a influențat. Dar sunt de părere că este necesar să intersectez această viziune despre poem cu trimiterea la răspunsul autorului, pe care l-am reconstituit și pe care eu îl consider important, în viitor, pentru interpretarea poemului. În opinia autorului, este necesară, citez: „cunoașterea conceptului Axis Mundi, în viziunea lui Mircea Eliade, pentru a înțelege mai bine rolul turnului. Palimpsestul poetic are trei poli: unul e brâncușian, unul e eliadian, iar altul e, evident, biblic. Cifra 8 prezentă în structura metrică a versurilor, este cifra infinitului“. Iar despre romanul la care am făcut referire, spunea: „Discipolii zeilor de altădată este cartea în care imaginația mea a atins cele mai înalte cote. A însemnat și un studiu particular, de

peste cinci ani. Este și primul meu mare vis împlinit, acest roman fiind publicat de celebra editură americană Wildside Press. La selecție, romanul meu a fost ales de criticul și scriitorul Robert Reginald din câteva mii de manuscrise pentru a fi publicat.“ Am citit și în format letric romanul „Discipolii zeilor de altădată“, scris cu o inspirație, care m-a fascinat. Între lumea închisă în roman și cea din sufletul nostru, se află poarta de acces, „Cartea creației după Democles“, metaforă sublimă a cărții civilizației umane, care se deschide cu *remember*-ul: „Adevărata putere este a acelora, care creează viață în Univers, prin voia marelui creator. Nu există decât o singură cale și aceea este prin lumină, frumusețe și iubire“. Credințe, timp, spațiu, divinitate și imaginație se dezlănțuie și te frapează, cu toată tehnica narativă și intruziunile în spații și în minte, trăind senzația că te afli în scenariul unui film, cu nave spațiale și planete. Trăiri și concluzii se deschid mereu în câte o altă filă a cărții, într-o altă plasare spațio-temporală cu Lerman, Namur, cu Uezen și Mud, întruchipându-l pe Dumnezeu, care creează viață și dă posibilitatea speciei să evolueze. Romanul mi-a dăruit mult și cred că merge foarte bine și acum, cu lumea noastră. Subiectul a fost detaliat de către autor și am preluat mențiunea: „Adevărul este că acest roman poate fi citit și înțeles de oricine, dar lumea se sperie de science-fiction, ca și când ar fi ceva nefiresc, ceva rupt total de realitate. Însă totul are legătură cu realitatea și există și multe previziuni despre evoluția omenirii, despre saltul tehn-

logic etc. Chiar și despre Pandemie am scris, atribuindu-i un alt nume, Frazier (a se observa asemănarea de nume cu vaccinul de azi). În fine, să-i las pe cititorii curioși să descopere ei înșiși cheile și ușile spre înțeleșurile acestui roman. A fost visul meu cel mai mare să public un roman de ficțiune în SUA, vis pe care mi l-am împlinit“.

Cu certitudine că oricine îl va citi, oricând, va participa cu întreaga ființă și cred că asta e proba cea mai adecvată, care demonstrează că nu se poate sta departe de acest scenariu epic, construit – așa cum a spus autorul, dar cum se și înțelege în timpul lecturii – pe bază de cercetare, pornită de la un sâmbure de adevăr.

Iată alt poem, în corelație cu poemul „Ceasul oprit“ sau, mai bine zis, cu timpul uman marcat de ceasornic, „Trăncăneală“: „măinile viitorului meu/ caută mâinile fostului eu/ în prezentul meu fără mâini“ – o imagine poetică de căutare a afinităților de către eul din viitor cu eul din trecut, pentru a se supune aceluiași efort creator „eul“ din prezent. Secvența poetică are simetrie, dar este atât de redusă, încât pare absurdă, pentru că „eul“ din prezent este tot „fără mâini“, care sunt puntea între elanul creator și posibilitatea receptării visului poetic în viitor. Este un efect egalizator, deoarece în fiecare eu dedublat, puterea o are inima, în universul căreia se află cuvântul. De aceea, moartea nu poate decât să „trăncănească“ inimii, să spună multe, dar nu sunt cuvintele visate, iar visele poetice se răzvrătesc, transformându-se în lacrimi. „Lacătul închide/ o cheie“

îmi pare a fi, din nou, o inversare, la care a procedat poetul, pentru a sugera trecerea, prin moarte, de la munca creatoare la eternitate.

Moartea este „o umbră“ ce ne însoțește și, dacă nu e totul așa cum își dorește, atunci poate „versul mic și ascuțit“, înfipt în inimă, îi va aduce „fericire“, prin cuvântul ca un tril de pasăre, ca un cântec izvorât din toată forța creatoare, care vine din suflet. Finalul poemului „Pe aici nu se trece“ descoperă această forță, putere a cuvântului și înțelegerea profundă a veșniciei („îi voi înfige/ versul mic și ascuțit/ drept în inimă/ să știe o dată/ și pentru totdeauna/ că/ pe aici/ nu se trece“). Ce strategie adoptă poetul, cum se manifestă el în fața morții? „Astfel, moartea s-a apropiat/ la distanță de-o lacrimă/ îi simt răsuflarea/ îi simt lăcomia/ ce să fac? ce să fac?/ îmi rămân doar/ armele astea albe/ cu ele pe nimeni/ n-am rănit, n-am ucis/ doar am decojit amintiri/ să le simt din nou gustul/ și mi-am tăiat sufletul în felii/ împărțindu-l/ la săraci și bogați/ deopotrivă/ n-am de ales/ mă voi lupta cu moartea/ corp la corp/ voi aplica strategia/ bolnavului, chinuitului, rănitului/ care nu se mai poate mișca/ și când va-ncerca/ să mă stoarcă de viață/ cu un ultim sărut/ îi voi înfige/ versul mic și ascuțit/ drept în inimă/ să știe o dată/ și pentru totdeauna/ că/ pe aici/ nu se trece“.

„La lecția de monotonie a lumii/ am ales să visez/ un vis lucid/ cu pixul în mână/ cu muzica nordică/ invadându-mi toate simțurile/ până la extaz mai este/ doar un pas/ un pas mic pentru om/ un pas uriaș

pentru poezie/ (...) doar de la ea/ am împrumutat
pixul/ pe care am dat un regat/ nu-i bai/ pierzi un
trup/ dar câștigi/ nemurirea“. Versurile poemului „Dau
un regat pentru un pix“ sunt semnificative pentru
definirea cuvântului „poet“ în spațiul cunoașterii refle-
xive, al „simțurilor“ integrate în cuvinte, să reprezinte
o nouă stare, „nemurirea“, poezia, din care, aș spune
că este foarte dificil să alegi doar o metaforă, ca să
dovedești că aluzia la singurătate – ilustrată și în poe-
mul „Somn sub pagina ruptă“ –, reprezintă toată con-
templarea ei, care nu-l sperie pe autor, ci, din contră,
ca un mag al cuvântului coboară în adâncul sinelui
după el, acolo unde omului obișnuit îi este inaccesibil.
Nu oricine are această forță poetică, „să numere oasele
scheletului“ unui poem (trimitere la „Neant nelocuibil“)
și nu numai. Să le prefacă prin credința că pot vindeca,
să le ungă prin puterea spiritului, ca să înduioșeze, să
„meargă“ spre sufletul celui în viață. Iar în poemul
„Neant nelocuibil“, nu rămâi insensibil la suferința
provocată din lipsa de energie. Metaforele transpuse,
cu sens filosofic, fiecare fiind o reprezentare poetică a
stării de spirit, creează imagini ale pustiului, ale non-
existenței, care pot suplini înțelesul citatului: „Totul se
plătește. E simplu, dacă vrei să fii liber, nu trebuie să-ți
fie teamă de moarte“. Poate că deschiderea sufletească
puternică se află în versurile din finalul poemului: „azi
sunt (...) un trist eșafod la răspântia umbrelor/ un
alfabet al vertebrelor/ un schelet care-și numără oasele/
fără să se îmbogățească/ nu căuta să mă locuiești/

respectă-mi pustiul/ respectă-mi dreptul la nonexistență/ cândva vei înțelege de ce/ vei înțelege“. Eu... bat la ușă, să intru. Chiar dacă e pustiul și înăuntru e doar „un schelet/ care-și numără oasele/ fără să se îmbogățească“, eu văd un poem, ca o lumină, care împrăștie „neantul“.

Nimeni nu se poate retrage, nu poate fugi de ceea ce simte. Nu poți „să digeri apocalipsa“ și, din repulsie, „să vomiti fericire“. Nu e firesc pentru nimeni. Există însă o fericire, pe care poetul o dăruiește cititorilor: nu se „reinventează“, nu scrie prin „autosugestie“; transformă ceea ce trăiește, în mesaje care înseamnă mult pentru un suflet, pentru că transmit adevăr. Cum să nu vezi această metaforă și dincolo de ea?! „Sunt doar un ceasornic/ cu limbile-n cârje/ măsurând neputința.“ Cât de profund exprimată această măsurare a neputinței în poemul „Lumină în carantină“!

Polen

*lacrimi neplânse se pârguiesc
în livada privirii
sufletul le așteaptă
să cadă în palmele sale
hrană pentru clipele
de singurătate*

*candela inimii începe să ardă
azi e sărbătoare în sângele meu
se împlinesc o mie și una de nopți
de la ultimul zbor printre stele*

*un cântec nemaiauzit
coboară din cerul gurii
pentru a umple absența*

*tu dormi în zidul cuvintelor
înveșmântată în haina
amintirilor mele cele mai vii
eu îmi clădesc opera*

*umbra, ca o albină
culege polenul
fiecărui poem*

Poetul Ionuț Caragea dăruiește încă o „poveste“, la capătul șirului celor deja spuse, după poveștile proprii și după „zborul“ printre civilizații și culturi, ce i-au adus această cunoaștere veche, mai mare și mai întinsă decât bogata întindere a celor „1001 de nopți“ cutreierate („umbra, ca o albină/ culege polenul/ fiecărui poem“); „umbra“, iarăși „umbra“ corespunzătoare datelor sufletești ale autorului.

„Ne culegem umbrele/ bob cu bob ca pe strugurii copti“. Umbrele, de data aceasta, sunt prototipuri ale poftelor, ispitelor, avantajelor care „îmbată cu vinul zădărniceii“, iar „florile cuvintelor se usucă/ fără să fie mirosite“. Ce amăgire să ne rătăcim pe un tărâm departe de adevărata stare lăuntrică și de miracolul cuvântului scris, ce stă sub semnul memorării începăturii, în plenitudinea înțelepciunii, în acea tăcere creatoare! „O, tu, veșnicie/ mai profundă decât cugetul/ auzi tu susu-

rul sângelui/ cum te cheamă?” Ce reflecție hiperbolizantă, în poemul „Chemarea veșniciei“, întrucât „sângele“ nu e în stare să uite începutul și invocă irațional „veșnicia“, în toate formele ei, printr-un „susur“, ca un descântec, în fața primejdiei, „a morții, care se hrănește cu păcate“. Cuvintele rătăcesc, mai întâi, în gând. Apoi coboară în suflet și acolo își spun povestea. Este un avantaj pentru fiecare cititor, unul profund, pentru că totul se petrece la nivel spiritual și fiecare trăire, stimulată în timpul unei lecturi, reprezintă „povestea“ unei inimi. Fiecare om este diferit și provine dintr-un mediu diferit. Să citești este un lucru pe care îl faci pentru sinele tău, dar să scrii, pentru cuvintele care aleargă dezordonat, vârful condeiului e funda gingaș-complice care le prinde; astfel încât cei care citesc să se transpună în toate interpretările posibile ale operei, înțelegând și constatând durabilitatea ei. De multe ori, după lectură, nu m-am putut despărți de gândurile autorilor, pentru că mi-au fost prieteni „așezați“. Revin, ca simbol al prietenilor așezați, la poemele lui Ionuț Caragea și nu numai, de care m-am apropiat. Uneori, cuvintele nu-ți sunt de ajutor. Ai citit poemul, ai privirea plină și taci. Îl lași acolo să te-ajute, nu vrei să vorbești prea mult.

Povara durerii anulează expresia firescului fiecăruia dintre noi. Doar poetul trăiește, prin durere, intrarea în „paradisul absenței“, ca un supraom, primenit în hainele amintirilor, cântând „un ultim cântec înainte ca pleopa/ să cadă peste sublîma tragedie a vieții“ sau

își petrece viața comparabilă cu „unicornul de hârtie“, cu aceeași însemnătate divină și singulară, dar al cărui corn, dacă se rupe, nu mai aduce viață și nu mai transformă visul în realitate („sunt rana de sub cicatricele visului/ îmi iese durerea prin porii fiecărui cuvânt/ sunt unicornul de hârtie cu cornul rupt/ în ochii nenăscuților cititori/ voi muri înecat cu propria umbră“ – poemul „Imnul durerii“).

De câte ori am cunoscut experiența de a descoperi simbolurile textelor poetice ale poetului Ionuț Caragea, de atâtea ori am fost răsplătită cu vraja eliberării glasului liric, pe acest drum al creației, urmat cu inima. „Strada de hârtie“ înseamnă „poarta“ de eliberare, înseamnă poemul în care nu doar inima are dreptul să „tragă la vâsle grele“, să fie sortită nemuririi, ci și „degetele boante“ își regăsesc sensul existenței – conveniență care se impune pentru a transmite toată încordarea de simțuri – împărțite în metafore, aranjate fragmentat, ca într-un joc nevinovat al inspirației („o rază jucăușă“) și al revărsării de energie a sufletului („un val încă trăiește, desprins din marea moartă“), în secvențe, parcă, fără început și fără sfârșit. Nimic nu suplinește îndeajuns nemurirea greu de atins, cu excepția dorinței de împlinire, care este necesară, dar pedepsită, închisă în trup („aș vrea să pot renaște din propria-mi cenușă,/ să cânt într-o pădure, nu într-o colivie“). Sentimentul înrobite iese, prin imaginația creatoare, din stratul abisal al ființei, al farmecului, precum „o neagră balerină“, care „se-apropie pe poante“, căreia, dacă îi vom privi ochii,

vom vedea „ploaia“, sensibilitatea poetului, ce se consacră „pe strada de hârtie“.

În poemul „Sânge cu celule fotovoltaice“, autorul își circumscrie lirismul său remediului însănătoșirii spirituale, care impune o separație între festinul alimentar – paliativ anemic al stării de bine – și viața lăuntrică, asumată de eul liric, care nu se poate lipsi de amintirile stocate, armonia interioară fiind dependentă de simțul pregătirii, proiectată culinar – precum opusul lor – pentru a pune „în funcțiune celulele speciale din sânge“, care stârnesc apetitul aspirației din suflet. Îmi aduc aminte cuvintele traduse din latină: *Mente sănătoasă în corp sănătos*. Prin urmare, să nu ne disprețuim trupul este lucrul dorit de fiecare dintre noi; de aceea eul liric examinează alimentele care au consecințe distructive, tentații care ispitesc, deprinzându-se cu un regim, care emană o energie vie. Rareori întâlnești un astfel de mesaj poetic. Mi s-a părut de cuviință să întăresc spusele autorului și să adaug ca răspuns: E un regim sănătos și chiar dacă omul se satură „cu puțin“, energia pe care o primește din această hrană este extraordinară. Pentru că este transformată, crescută cu lumină. Pentru cei care s-au deprins cu acest regim, le va fi regim de viață. Nu este simplu. Însă este extraordinar să primești lumina și căldura soarelui, prin hrană! Dar autorul Ionuț Caragea, un aforist înnăscut, marchează transcendent concluzia cuprinsă în nota adăugată public, printr-un nou aforism, văzut ca o combinație, axată pe imensa concentrare spirituală a

beneficiului acestui „regim“, pe care trebuie să-l urmeze: „Urmez un regim special: consum amintiri cu nemiluita. Am slăbit 55 de cărți, dar am câștigat mii de suflete“. Ionuț Caragea, să aveți sănătate și atunci când mai „slăbiți“ cu câte-o carte, să știți că suntem bine toți, pentru că sunteți în sufletele noastre! Și iată cum am adunat aforismele, cu rol de introducere în starea de spirit, pe care le-am așezat în deschiderea acestei cărți.

Sânge cu celule fotovoltaice

*„de la o vreme țin regim
nu tu carne de porc
nu tu prăjeli, nu tu tocături
nu tu ciocolată, nu tu băuturi carbogazoase
nu tu alcool, nu tu multe*

*în schimb, consum amintiri cu nemiluita
amintiri care țin loc de orice
le gătesc cum numai eu
știi să le gătesc*

*și știi?
reșesc să mă satur din câteva înghițituri
mă simt excelent, mă simt mai ușor
pot chiar și să zbor
amintirile mele sunt mai bune decât kerosenul
nu poluează și nu lasă urme
decât pe hârtie*

*iar dacă vreau să ajung departe, departe
unde niciun avion n-a zburat*

*îmi pun în funcțiune celulele speciale din sânge
pe care le-narc cu lumina
soarelui meu interior*

*atunci las urme și pe cer
chiar și Dumnezeu mă confundă
cu o cometă“*

„Depresie postvolum“ este un poem admirabil. A dobândit puterea prezentată prin acest adjectiv. Cuprinde multă sensibilitate creativă, în versurile scrise fără predicat. Asculți o voce mângâietoare, născută pe pagina de hârtie, pentru sentimentele, care dau ritmul curgerii poeziei, precum o apă curgătoare. Am citit comentariile oamenilor, care au ales să fie cititorii lui Ionuț Caragea, în spațiul virtual, unde sunt prezentate poemele; numeroase expuneri, în care sunt concepute aprecieri adevărate și lucrul acesta nu se poate realiza decât prin identificare cu trăirile transformate de către poet – amplificate prin metafore, repetiții, muzicalitate – până în ultimele versuri, în care deja s-a conturat imaginea poeziei. Sentimentele expuse publicului, aici, eu le găsesc în spiritul intensității emoțiilor mele. Lucrul acesta presupune că, mai întâi, lectura poemului m-a determinat să îmi reprim cuvintele, revelând doar ceea ce am trăit, plasându-mă în spațiul de interferență dintre sensibilitatea poetică și interpretarea metaforelor. De-abia apoi am exprimat acest lucru, descoperind potențialitatea expresiei din titlul poemului.

Câte imagini vizuale, condiție apriorică a imaginărilor poetice ating sufletul: râu, fântână, pasăre, rădă-

cină, floare, pâine, vin, dans, cascadă, trandafir, toate produse într-o „mare“ de îmbrățișări ale naturii, „conjugarea tuturor conjugărilor“ de contemplări ale spațiului și trăiri, ce transformă cuvintele, pentru a da viață „trenului – poem“! („Trenul nesfârșit al poemului“.)

Ancorat și la tradiția istorică a poporului român, cu „dovezi în lume/ că-n aste mâni mai curge un sânge de roman“, așa cum îi surprinde Andrei Mureșanu descendența, în poezia „Deșteaptă-te, române“, poetul dorește „să sondeze paradisurile și abisurile ființiale“, să întrezărească, atât în urmașii întemcietorilor poporului, cât și în propria-i creație, spiritul curajos, învingător al înaintașilor, dar metamorfozat în literatură, în cultură, raționalizând că: „nu se poate evoluție fără întoarcerea la origini“; Președintele Academiei Române, Ioan-Aurel Pop, într-un interviu publicat în revista „Convorbiri literare“ nr. 5 (269) din mai, 2018, cu titlul: „Noi, românii, existăm și acesta nu este puțin lucru! Este, însă, nevoie să existăm cu demnitate“, spunea: „Patria a fost definită prin limbă de câțiva români celebri, de la Kogălniceanu până la Nichita Stănescu. Prin urmare, câtă vreme avem limba română, adică acest mijloc fenomenal de a fi împreună, avem și patrie comună. Iar limba noastră este deprinsă cu relele: cu cât este mai periclitată, mai asaltată de neologisme, mai pocită de semidocti, mai ocolită de cosmopoliți, mai hulită de nemernici, cu atât devine mai viguroasă, mai puternică, mai vie“. Tot Ioan-Aurel Pop, pe coperta volumului lui Ionuț Caragea, *Infectat cu iubire*, ne

anunța că „În locul lamentărilor despre pandemie, despre restricții și despre izolare, Ionuț Caragea trimite un mesaj prin care încearcă să-și înalțe cititorii spre Câmpiile Elizee, acolo unde domnește spiritul absolut și unde nu există « nici durere, nici întristare, nici suspin ». Poeziile acestea – care sunt și aforisme, și proză, și teatru, și eseu, adică un dialog total cu universul – ne dezvăluie un autor profund atașat de oameni, netemător de singurătate, care știe cum să « reaprindem singuri lumânarea », cum să ne ridicăm din suferință în credință și cum să-l redescoperim și să-l preaslăvim pe Dumnezeu. Este reconfortant să vedem aceste mostre de înțelepciune, rostite armonios și sfios, ca o lacrimă ce se prelinge cătinel nu ca să stingă, ci ca să reaprindă valorile și virtuțile, aureolate de făclia speranței. Este bine să citim aceste versuri cu sufletul, ca să putem – cum ar vrea autorul – să pătrundem « frumusețea mănăstirilor din adâncuri ». Urmând îndemnul acesta nu vom deveni, probabil, peste noapte mai înțelepți, dar am putea fi mai buni.“ Adaug, astfel, în acest context, poemul lui Ionuț Caragea, din Antologia de poeme, citate și aforisme *M-am născut pe Google*, Fides, 2021 :

Mai pune-te, române, cu burta și pe carte!
(*replică după „Deșteaptă-te, române“*)

*Mai pune-te, române, cu burta și pe carte,
Și nu mai fi cu mîntea la faimă și la bani!
Renunță la mândrie, acum când ești pe moarte,
Privește-adânc în tine și nu la alți dușmani.*

*Acum ori niciodată, salvează al tău nume,
Ce se confundă-adesea cu nemuncitul ban,
Și demonstrează-ți ție și-apoi la-ntreaga lume,
Că ai și-alte origini, de dac și de roman !*

*Mai lasă celularul, de vrei să-ți fie bine,
Învăță și muncește, ai grijă de copii,
Iubește-i și pe alții cum te iubești pe tine
Și zi-le vorbe bune cât încă mai sunt vii.*

*Respectă cu strictețe preceptele divine,
Și lasă moștenire credința la nepoți,
Și nu-ntreba adesea: la mine, Domnul, vine?
De ce nu am avere, să o împart cu toți?*

*Mai lasă pizmuierea, barbara răutate,
Și fii curat la suflet, la cer ca să răzbați,
Trăiești într-o-nchisoare, iar sfânta libertate
O vei avea cinstindu-i pe toți cei încercați.*

*O mamă ți-a dat viață, un om cu suflet mare,
De ce nu ești ca dânsa și pe-alții îi dobori?
Renunță la blesteme, la neagra supărare,
Să-ți iasă doar căldura din ochii zâmbitori.*

*Cuvintele să-ți fie ca viața ta frumoasă,
Să-ți fie bunătatea mereu pe primul loc,
Să-ți fie țara – mamă și-ntotdeauna – casă,
Iar pentru toți românii, să bagi și mâna-n foc.*

*Pe-oriunde vei purcede, să faci doar fapte bune,
Să îți deschidă poarta spre-un viitor sublim,
Și dezlegat de rele, prin sfânta rugăciune,
Să vezi întreaga lume din zbor de heruvim.*

*Renunță la negare, renunță la trufie,
Acceptă transformarea, fii omul cel mai bun,
Pe toată seminția din dulcea Românie,
Să o inviți la masa de Paște și Crăciun.*

*Acum ori niciodată, nu o lăsa pe mâine,
Salvează al tău suflet, așa vei fi erou,
Și-mparte tuturoră din codrul cald de pâine,
Fără s-aștepți cerșirea sau falnicul ecou.*

*Mai pune-te, române, cu burta și pe carte,
Și nu mai fi cu mintea la faimă și la bani!
Renunță la mândrie, acum când ești pe moarte,
Privește-adânc în tine și nu la alți dușmani.*

Poetul înfruntă resemnarea, bazându-se pe lumina, pe care o vede în „adevăratele repere“, ca un vaccin, al cărui efect secundar e poezia: „nu vedem dragostea scăldată/ în somnul lacrimilor mute/ o, tu, lume bolnavă/ când te vei vindeca?“ (poemul „Vaccin cu efect secundar“).

Lumea este suferindă. Atât de mult, încât se privează de lucrurile, pe care providența le așază în fața ochilor fiecăruia dintre noi. Dar tocmai această neconcordanță cu timpul și mulțimea este vocea poetului, care deschide ochii închiși (poemul „Pasăre de noapte“).

Atâtea stări, prin care trece un poet, îi conduc viața spirituală, într-un spațiu liber, într-o „livadă de meri“, în care, într-o manieră simbolistă, eul liric își caută chipul, regenerat, potrivit evoluției permanente, comparată cu înlănțuirea schimbărilor aspectului livezii. Există

viață, dar există și moarte, când floarea cunoaște nepuțința de a vedea mărul provenit, fructul visului, al cunoașterii, atât de prețios pentru poet („Dorm într-o livadă cu meri“).

Poemele lui Ionuț Caragea au înțeles. Nu sunt forțate. Sunt calea pe care o alege, sângele lui. Intransigența spirituală îi este necesară ca să înfrunte, cu o lirică impresionant de vastă, ceea ce înspăimântă omenirea, mai mult chiar, neștiința, de care mulți oameni au parte. Închei acest capitol cu aforismul: „Setea înțeleptului are nevoie de ape adânci. Setea prostului, de ape îndulcite“, din ciclul „În tranșeele visului“. „Apa adâncă“ ar putea reprezenta sufletul, potolind setea celui care caută în adâncul său. Existența umană implică evoluție, prin trăiri nu doar „dulci“, ci și „adânci“. Mi-a plăcut acest joc: „apă adâncă“, în opoziție cu „apă dulce“. „Apa“ stabilește corespondența între două situații contradictorii: universul adânc al „înțeleptului“, propriul suflet, și cel al omului „prost“/ neevoluat, care se îndepărtează de el însuși, căutând doar starea de bine, „dulce“, care păcălește și care, nu-i de mirare, că oamenii se simt mai repede atrași de ea.

Și, ca să fim într-o situație similară, generată de manifestarea cerințelor interioare, asociez aforismului de mai sus și citatul cuprins în partea a treia a volumului, cu citate și aforisme, intitulată „În tranșeele visului“: „Poezia este ca pâinea. Poetul folosește lacrimi în loc de apă și sare, amintiri în loc de drojdie. Creierul frământă aluatul, inima deschide cuptorul, sufletul e

aerul care întreține focul dragostei, ochii verifică rume-
neala tuturor poeziilor așezate frumos pe coala albă“
sau „Suferința fără creație este ca un cer fără stele. Ești
hrana propriului tău întuneric“.

Fluxul magic în zona insomniilor

Căutătorul de amintiri, Fides, 2022

Am așteptat cu nerăbdare apariția, în format tipărit, a volumului de poeme, citate și aforisme *Căutătorul de amintiri*, așa cum am așteptat și celelalte creații personale. „De ce nerăbdare?” poate vă întrebați. Doar am cunoscut spiritul poemelor, le-am citit în spațiul virtual! Da, însă fiecare volum, pe care l-am primit, m-a întors, mai întâi, la gesturi simple: să privesc coperta, să deschid cartea, să simt, prin această atingere, emoția, energia relației dintre tușul negru al cuvintelor pe pagina albă și suflul „sufletului”, căutător al zâmbetului prin fereastra cuvântului. Am un respect deosebit pentru opera scriitorului Ionuț Caragea. Mă captivează. Este profundă. Consider că are tot ce trebuie pentru a fi universul în care să mă regăsesc sau să evadesc din realitatea cotidiană. Și aici întâlnesc „realitate”, trecută prin toate ipostazele trăirii, numai că „lumea” din condeiul scriitoricesc o privesc prin „ochiul cuvântului” și, atunci, poemul dumnealui, ce poate „împrospăta nopțile, diminețile și sufletele celorlalți”, este o metaforă a (re)găsirii, dacă ne întrebăm care este adevăratul motiv

al autorului, în privința mesajului transmis de creația literară. În acest nou volum, dincolo de interpretare, cititorul trăiește un sentiment, plecând de la imagini „amintite“, o provocare adresată într-un mod nou, de către autor, care îndeamnă la complementaritate, să își poată construi fiecare versiunea durabilă, (sugestie pregnantă în poemul „Lasă-mă să fiu unul cu tine“), prin experimentul unei ființe, supuse instinctului eliberării – esențial pentru creație –, *Căutătorul de amintiri*.

Mulțumesc autorului pentru acest dar de suflet și, vizavi de referirea pe care am făcut-o despre profunzimea scrierilor dumnealui prin puternica reverberație poetică și filosofică, transmisă în timpul lecturii, un dat firesc cuvintelor poetului de a captiva prin starea de reverie creată, mai adaug că nu pot ignora interesul și dorința pentru o lectură de calitate, având în vedere că opera domniei-sale are o certă valoare literară, demonstrată prin premiile obținute la „concursurile naționale și internaționale de poezie, aforisme, critică literară și proză scurtă“ și, totodată, în studiile critice ramificate pe tipul de reflecție dedicată întoarcerii către sine, pe coborârea în adâncul cunoașterii și trăirii, caracteristici specifice poemelor domnului Ionuț Caragea. Un adânc al cunoașterii, o profunzime evocată și de academi-cianul Giovanni Dotoli, o figură marcantă a francofoniei: „Ionuț Caragea este un poet adevărat, unul dintre cei care onorează România și literatura europeană. Poezia lui este o minunată călătorie a memoriei și a angajamentului. Toate temele pe care le scoate în

evidență vizează marea chestiune a ființei în lume. A fost definit drept „un atlet al poeziei“. Într-adevăr, este un lucrător asiduă al cuvântului, cuvânt care, în poemele sale, devine energia vieții într-o lume închisă pe care poetul vrea s-o deschidă. Nu e o poezie de rutină, ci o poezie a profunzimii, care pătrunde în inima materiei și merge până la limita posibilului, oferind omului adevăratul sens al existenței. O estetică a angajamentului în imensitate, plecând de la un punct, patria sa proiectată în lume. În această antologie, Ionuț Caragea devine mai intim. El face o anchetă în liniștea iubirii, ca apoi să exclame ca un soldat al vorbei. Misterul femeii și misterul vieții se intersectează. Răul se risipește. Poezia înfăptuiește un miracol: deschide inima care iubește. (...) Cuvintele! Ionuț Caragea trăiește în « Casa cuvintelor », titlu magnific al unui poem din acest volum. El știe că « numai poetul știe câtă singurătate/ este în casa cuvintelor sale. Această casă este uzina lui în care produce aurul: acela care ne face să visăm“ (Acad. prof. univ. dr. Giovanni Dotoli, în *Revue européenne de recherches sur la poésie*, Franța, Paris, 2018, fragment tradus de Amalia Achard).

„M-am întors de unde-am plecat/ mai bătrân cu o călătorie/ prin marele labirint al iluziei/ mai bătrân cu un ritual/ al morții și renașterii mele/ mai aproape de fericire cu un vis/ și totuși mai departe de fericire/ cu o durere, cu o absență, cu o spaimă“ (poemul „M-am întors de unde-am plecat“).

Ascult versurile și, tot repetându-le, încerc să le descopăr sensul: „m-am întors de unde-am plecat/ mai bătrân cu o călătorie/ prin marele labirint al iluziei“. Urmărind această imagine a „labirintului iluziei“, simbolistica ei mă trimite la un posibil paralelism cu sintagma „labirintul vieții“, în care fiecare dintre noi caută pe cineva sau ceva, ce ne așteaptă, trăind, acumulând „durere, absență, spaimă“. Dar e clar că tocmai acest cuvânt „iluzie“ stabilește, dintre aceste două variante, pe aceea capabilă de regenerare/ renaștere“ a vieții însăși. Pe de o parte, discursul liric descrie statutul identitar al poetului. Pe de altă parte, aceste trăiri ale eului propriu, primind forma unui alter ego sensibil, care continuă să iubească, pot fi considerate un nou început în evoluția eului interior. Din cauza aceasta, poetul înscrie în registrul tematic al poemului și acest motiv al renașterii. Versurile, ce construiesc universul exterior, ca formă de evocare a tot ceea ce nu se poate uita, pentru că au adus agonie, durere, acum, când „arhitectul destinelor“ a adus muzica universului și iubirea din cuvântul său, sunt prefăcute în înțeles și transmit, printr-o tonalitate gravă, o fermecătoare inteligență și sentimente aparte, că poezia înseamnă iubire, înseamnă cuvinte și cineva, văzut ca un creator, să le dea respirația, să le dea sens, destin. Așa cum norul se prefăce în ploaie, iar apa în nor, așa cum pământul se întoarce în pământ, așa cum poetul „se întoarce mereu în fața paginii albe și își povestește rătăcirea“, prin această simplitate dezarmantă a imaginilor, dar pline

de romantismul vocii lirice, poezia, parte din același curent de regenerare/ renaștere la scara universului, nu are nimic de pierdut dacă îl „vinde“ pe poet, fără vină, ca principiu ce nu denaturează, nu falsifică adevărul.

„Pasăre în cuib de hârtie“ este un poem care, prin șoaptele cuvintelor, transmite expresiv imaginația și trăirea, mult visate de toți poeții. Prin metaforele, cuprinse în structura poemului, eul liric face transferul ambientului său interior inimilor pe care le caută, cu dorința de a stabili o identitate absolută în unicul zbor, conceput în versurile „eu sunt toate acestea/ o pasăre născută în cuib de hârtie/ exersând zborul cu aripi de cuvinte“. În lumina „visului deschis“ cu puterea cuvântului pornit din abisul interior, creația – „izvor căutându-și marea ca orfanul de mamă“, „sărut strivit/ de talpa minciunii/ război, blestem, purgatoriu/ mântuire prin osândire/ libertate în spatele/ coliviei de oase“ – are menirea să transforme în mod pozitiv golul sufletec, să-l umple cu ramificațiile profunzimii, până acolo unde imaginea lor se pierde, unde poezia e altfel în ceața enigmaticului. În sensul acesta, poetul folosește metafora „eu sunt rădăcină de fum“, intuind în semantica acesteia o legătură, care devine puternică și echilibrată, între spiritul creator/ natura și transformările din jurul său/ fileul „rădăcinilor de fum“ ori puntea invizibilă între pământ și cer, un „curcubeu exilat în oglinzi“, dezvăluit datorită reflexiei și refracției fiecărui cuvânt. Uneori, suntem doar cititorii care se exilează, admirând

frumosul, fără a cunoaște fenomenul, secretul acestei lumini interioare dispersate în lacrimi, când iubirea este convertită de șocurile vieții cotidiene.

Dintr-o profundă tulburare a ființei, se dezleagă „sinele superior“: iubirea, frumosul, copilăria, toate lucrând împreună, să exprime principiul, după care viața renaște din propria-i cenușă: „privește prin ochiul galben al Lunii/ până când vei atinge/ sufletul Noptii“ (poemul „Rugăciune către sinele superior“).

În poemul „Aceste mâini“, discursul liric este o poveste de iubire care transferă trăirile eului liric, personajelor lirice: mâinile și umbra, devenite un alter ego, la fel de sensibil. Fiorii dezvăluți sunt sensul însuși al vitalității metaforice, revărsate „din adâncul sângelui“ poetului. Totul este limpede. Poemul are de la început versuri care conțin unele dintre cele mai argumentate metafore, ale căror interpretări merg în profunzimea textului, iar puterea mâinilor eului liric se răsfânge în sufletul cititorului până li se acceptă justificarea zborului, ce caracterizează creația poetului Ionuț Caragea. Întregul discurs poetic este metaforic. Iubirea, adevăratul miracol al senzației de eliberare, când mâinile se transformă, în spirit creativ, este văzută ca o ființă de o „frumusețe neverosimilă“ („aceste mâini/ care se preschimbă în ochi/ atunci când ochii/ se preschimbă/ în oglinzi pentru frumusețea ta/ neverosimilă/ în fântâni pentru sufletul tău/ însetat de cunoaștere/ în noi planete ieșite/ din orbitele singurătății/ pentru a gravita/ în jurul inimii tale“), antropomorfizată. Per ansamblu,

se remarcă dezlegarea lumii, a „eliberării“ din întuneric, care nu poate veni decât de la divinitate, manifestată, încă de la început, prin lumină și cuvânt („aceste mâini/ care mă adună/ cuvânt cu cuvânt/ din prăpastia întunecată/ în care cad deseori/ remodelându-mă/ redospinându-mă/ refăcându-mă/ o pâine de lumină/ caldă, aburindă, tocmai bună/ de împărțit săracilor“). Transformarea într-o „pâine de lumină (...) tocmai bună de împărțit săracilor“ este argumentarea crezului poetic, care nu rămâne ascuns în întuneric, ci iese la suprafață pentru a hrăni, a astâmpăra foamea celor care caută dincolo de propriile limite. La fel și umbra – în această ipostază fiind motivul creației, a cărei viață începe când mâinile „seamănă poeziile/ în pământul jilav/ al absenței“ – funcționează în mod asemănător, căutând aceeași afinitate a comunicării.

Având la bază comparația cu apa din fântână, simbol al vieții, punte de comunicare între om și natură, „Poemul apei din fântână“ este o metaforă a preluării puterii apei (simbol al divinului), prin intermediul căreia, adâncul pământului, suprafața acestuia și cerul devin o entitate răspândită în „trupul“ uman. Mai mult decât atât, efectul permite cititorului să facă o conexiune cu condiția poeziei, care întâlnește aceeași alternativă, să ajungă în profunzime, loc de identificare a cântecului poetului („voi da viață deșertului/ așa cum cântecul/ dă viață tăcerii“). Registrul liric al poemului sensibilizează puternic sufletul cititorului însetat, aflat în consecvență căutare a ceea ce îi lipsește („inima ta mă

salvează/ sângele tău este lanțul/ care mă scoate/ din adâncul fântânii/ palma ta este ciutura/ mă voi dărui întru totul/ prin gâtulejul tău subțire voi curge/ ca printr-un tunel/ abia așteptând să găsesc/ sufletul de la capătul lui“); este darul poetului, pe pragul salvării vieții creative, dar și a celei spirituale, căci deșertul simbolizează uscăciune, secetă, iar omul poate consuma această energie a apei din fântână, respectiv a poemului, pentru a depăși momentele de cumpănă spirituală.

Versurile de început ale poemului „În urma mea, marea plângând“ surprind chiar modul în care se formează „amintirea“ poetică, prin drumul către ea, prin ceea ce eul liric se așteaptă să găsească, pentru a depăși condiția umană normată de realitate: „mă-ndrept către mal/ în urma mea, marea plângând/ ca o mamă cu brațele-ntinse/ după pruncul care pleacă în lume“. Deosebite imaginile artistice create! Versurile sugerează spectacolul regăsirii interioare, respectiv forfota lăuntrică rezultată din frământarea vieții citadine cu misterul transcendenței („va trebui să mă obișnuiesc/ cu zgomotul, cu forfota pașilor/ cu furnicarul orașelor/ cu închisorile, cu abatoarele/ cu delirul grandios/ al cultelor religioase/ cu ceața uitării/ cu smogul cuvintelor fără sens/ cu umbrele care se asasinează pe străzi/ fără să verse o lacrimă/ cu oceanul de sânge/ în care fiecare om e o insulă/ mult prea misterioasă/ mult prea singură/ mult prea pustie“), iar eul liric nu este singurul ce percepe marea prin intermediul sufletului, ci reverberația acestei legături, comparată cu îmbrățișarea unei

mame pentru pruncul ei, care pleacă în lume, se răsfânge și în sufletul cititorului, potențând momentul de formare a memoriilor. Tocmai acest „zgomot“ al orașului, al vieții cotidiene, va rămâne învăluit în misterul sursei vieții și morții, integrat în universul mării („adâncul fără furtuni“): „mă-ndrept către mal/ cu jertfa primilor pași/ pe altarul scoicilor moarte“. Forța creatoare își găsește ramificația în inima poetului și, în afara controlului exercitat de rațiune, se divide în amintirea oferită „cu noua poezie născută/ din spuma valurilor/ pentru a fi dăruită ochilor orbi/ ai pământului“.

Poemul „Casa locuită doar vara“ este conceput ca un monolog adresat de eul liric unui „tu“, relație spirituală, din perspectivă poetică, în care eul liric realizează, cu justețe, comportarea guvernată de „aparență“, a celeilalte ipostaze enigmatice, percepută în discursul liric, cu toate simțurile interioare: „tu apari doar atunci/ când totul este cald și frumos/ când grădina trupului meu/ este plină de flori/ când poți gusta/ din fructul meu pârguit/ doar aplecând creanga sângelui“. Gândirea poetică a lui Ionuț Caragea și acel rai lăuntric, care proiectează cunoașterea, sentimentele, dar și inspirația, îmi oferă modalitatea, ca lector al poemului, să aleg dintre interpretările simbolicului pronume personal „tu“, pe aceea care se referă la existentul cititor, pregătit să intre în relație cu lumea încântătoare, frumoasă a poeziei, de după creație, deja cristalizată și nu cu aceea de dinainte, în care s-a produs schimbarea: „tu apari doar atunci/ când totul este cald și frumos/ când grădi-

na trupului meu/ este plină de flori/ când poți gusta/
din fructul meu pârguit/ doar aplecând creanga sânge-
lui/ când poți să stai în mine/ fără să ți se ceară nimic/
când n-ai de îngrijit nicio rană/ când n-ai de reparat
amintirile/ negre ca igrasia/ sau gardul sufletului/ dără-
mat de furtunile reci și ploioase/ când n-ai de curățat/
fereastra plină de praf/ a ochiului meu interior/ tu nu
te gândești la ce simt/ trei anotimpuri sunt trist/ așa
cum este și casa/ locuită doar vara“. Cele trei anotim-
puri, deduse prin excluderea verii, sugerează uitarea,
cufundarea în somn, renașterea – după o perioadă de
resorbție –, într-o etapă explozivă a poeziei. De aceea,
versurile finale aduc lectorului sensul iertării, într-o
notă caldă, de vis, de legănare în „hamacul așteptărilor“,
precum un pliu al preafrumosului, care învește, leagă-
nă, odihnește în interioritatea lirică „de ieri“ și cea „de
mâine“, a poetului: „cu toate acestea te iert/ și te las să
visezi/ în hamacul așteptărilor mele/ întins între ziua
de ieri/ și ziua de mâine“. S-a descoperit, desigur, de
către critica literară, că inspirația, în poemele lui Ionuț
Caragea, vine din realitate (Adrian Erbiceanu spunea
în prefața volumului *Patria la care mă întorc*, Fides,
2012, că „poezia lui Ionuț Caragea este o realitate pe
care nu poți să te faci că n-o vezi“) și, datorită harului
de a povesti ceea ce trăiește, acest lucru se simte de
către cititor, așa cum a menționat de nenumărate ori
chiar poetul, exemplificând: „La mine mai toate poe-
mele sunt povești inspirate din realitate, iar melanjul
dintre euri (ca la Pessoa), personificările, metempsi-

hoza, comparațiile, dezvoltarea epică pe firul timpului sau pe axul transcendenței, situarea în oglindă etc. sunt procedee care mi se potrivesc ca o mânășă. Toate acestea fac parte din mine, doar trebuie scoase la suprafață cu bisturiul gândului“.

Citind textul poemului „Ultima rugăciune a ierbii cosite“, am descoperit că trăirile poetice sunt exprimate prin corespondența realizată între moduri contrastante de a înfățișa solitudinea. De exemplu, o dată „ploaia secundelor/ bate neîncetat/ la ferestrele inimii“, iar în alt moment, care nu mai aparține prezentului – deși toate verbele sunt la prezent –, „în căușul palmelor mute/ curge încă fierbinte/ amintirea zilei de ieri“. Versurile mi-au format părerea că acestea concentrează senzația de singurătate într-un spațiu asemănător unui cămin: „în casa melcului mort/ intră, pentru prima oară, lumina/ dar pleacă îngrozită/ de singurătate“. Poetul Ionuț Caragea combină în versuri, de o mare forță artistică, „lumina – care intră pentru prima oară“ într-un înveliș aparent primordial – și pustiul, simbolizat prin „casa melcului mort“, sugerând că viața de natură organică nu are formă de existență. Și „iarba cosită“ – un motiv ce indică afinitatea cu pământul –, prin cosirea, comparată cu moartea ei, ne dăruiește o mireasmă de prospețime deplină, remarcată prin toată simplitatea imaginii artistice olfactive. În momentele ei de frângere fragilă și bruscă, oferă „ultima rugăciune“ – în ceea ce îl privește pe poet: de transcendere a cuvântului, în altă dimensiune, percepută prin „cerul,

pe care un copil își înalță zmeul“. Și „pasărea“ deschide drum spre altă dimensiune, fiind condamnată la „lupta infernală cu distanțele“. Negrul dintre două zile, non-culoare sugerată prin „haina neagră a nopții“, metaforă profundă, intercalată în versurile, care aduc imagini artistice cu deschidere spre tăcere, spre meditație („ochiul soarelui/ are capilarele sparte/ și se-nchide/ haina neagră a nopții/ e plină de scamele/ norilor“), la poetul Ionuț Caragea, nu se manifestă apăsător, ci creează atmosfera de introducere suavă a lectorului într-un spațiu de poveste, unde eul poetic devine un arbore, ce mângâie spatele luminos al lunii cu o creangă („luna visează/ să poarte/ măcar o dată/ haina albastră/ a pământului/ un arbore crește/ din mine/ și îi mângâie spatele/ cu o creangă“). În concluzie, „Ultima rugăciune a ierbii cosite“ este o altă poveste de iubire a cuvântului poetic, din combinațiile cu măiestrie făcute, între sensul de solitudine și calvarul existențial al fiecărui element din univers, pentru că „mângâierea“, ce apropie eul liric de univers, nu poate fi decât iubirea.

Poemul „Aștept“ transmite prin toate metaforele un cântec sublim, chemând armonia să intre în contact cu sufletul, în cea mai amplă revărsare, ca speranță a eliberării lui. Din toată această efervescentă, dar invizibilă așteptare pentru ceilalți, se naște o insulă de cuvinte, văzută din apa adâncă a tăcerii, degajată în lacrimă, care nu liniștește, ci energizează veșnica sete a eului poetic de căutare a iubirii în toate elementele naturii, pe această cale de cunoaștere miraculoasă, cu con-

știința, percepută în versurile sugestive, că amintirile se răresc: „aștept/ și amintirile/ cad ca frunzele/ vestind iarna tâmpelor“. Numai poezii știu să „ardă“, ca o nouă deșteptare la viață: „ard fără să-mi vadă/ cerul flacăra/ ard în interiorul/ lacrimii mele/ ard ca lava în mare/ dând naștere/ unei insule de cuvinte.“ Numai poezii știu să aștepte în fața realității, ca să transcrie „scrisori necitite“ ale instanței divine.

„Lasă-mă să fiu unul cu tine“/ nu mă mai privi/ ca pe-un străin/ lasă-mă să răsădesc amintirea/ în gropile obrazilor tăi/ să crească mugurii unei speranțe/ din seva trecutului încă viu“; iată suflul de viață, prin care ființa poetică – din dorința de a semăna atât de mult propriului sine sau, poate, cititorului, ființei dragi, cu afinități spirituale („lasă-mă să fiu/ unul cu tine, oglindă/ și-n noi să se oglindească/ întreaga lume, universul, infinitul/ iubirea, Dumnezeu“), ce se află în ipostază de „iubire geamănă“ – potențează metaforic o „înmugurire“ a harului poetic, în tonul amintirilor, al „trecutului încă viu“, deschizând poemul cu sugestia unicității persoanei sau sinelui, dar... o „prelungire“ a energiei sale creatoare. În vis, prin conexiune cu infinitul, dar și ca formă curativă („Spunem fără a greși că un poet poate fi evaluat și prin forța cu care suportă realitatea, mai precis realul agresiv. Ionuț Caragea propune ca pe o formă curativă, salvatoare în aceste timpuri postmoderne, Visul. Uneori, eminescian, chiar visul visului din vis“ – Daniel Corbu, în prefața volumului *Desplețirea viselor*, 2018), trupurile se eliberează de insensi-

bilitate, într-o libertate (pre)văzută, „pe drumul care ne-a visat pașii“. Un poem cu o tentă nouă, care situează mersul poetului și al eului liric sau, posibil, al eului liric și al cititorului, ori al eului liric și al ființei dragi, într-un alt timp, într-o altă lume (re)creată printr-o iubire sublimă.

Ar fi atât de plăcut să poată fi luată și purtată inima poemului, ce rezonază tăcut cu alte inimi. Astfel, inima celui ce nu „vede“ dincolo de simbolica armonizare cu mediul înconjurător poate păstra esența naturii profunde (poemul „Copac“).

Copac

*ia-mi privirea
și du-o cu tine
oriunde vei merge
ia-mi inima și poart-o
ca pe un câine, în lesă
eu te voi aștepta ca un copac
în locul întâlnirilor noastre
ciulindu-mi frunzele
la fiecare adiere a vântului
la fiecare foșnet al ierbii*

*și chiar dacă
nu vei reveni niciodată
te voi păstra în seva
amintirilor mele
și te voi plânge tăcut
cu lacrimi mari de rășină*

iar visele rădăcinilor oarbe

*care vor rătăci prin crengi
vor ține păsărilor
de urât*

*dezlegându-le
cântecul“*

Fericirea se află în lucrurile simple, e un mesaj care îndeamnă să nu ne pierdem încrederea, curajul. Adevărate sunt versurile poemului, care transmit optimism și delicatețe, „Încredere în lumină“, dar acestea, pe care le-am redat, consider că sunt o chemare de a trăi fiecare moment, așa cum ni-l dă viața, fără să încercăm „cu dinții banul de aur al cerului“, gândindu-ne dacă ceea ce ne-a fost dăruit de către divinitate, hărăzit reprezintă un câștig, atitudine care ar contraria natura spiritului de a fi fericit pur și simplu, pentru orice moment trăit: „dar porțile sunt îngropate în ziduri/ de spaimă/ precum Ana lui Manole/ plângând/ renunță la lupta/ cu propria umbră!/ zâmbește!/ ai încredere în lumină/ fără să-ncerci cu dinții/ banul de aur al cerului!/ doar atât!“.

„Mă plictisește acest timp/ înmiresmat cu uitare/ l-aș ucide, dar toate/ gloanțele amintirilor mele/ sunt oarbe“ – Starea de expectativă a poetului, care crede în „cucerirea inimilor celorlalți“ – singurătatea, extinderea reveriei poetice până la amintiri, efectul tangențelor cu trecutul (acela al cuprinderii lui într-un „zâmbet amar ca sâmburele de caisă“), puritatea, trăirea interioară potențată prin înțelegerea că, în lumea „exterioară“,

supusă efemerității, durerilor „le vor ține de foame porția zilnică de carne până când vor rămâne doar oasele care le vor ține de foame chiar și pe lumea cealaltă“ –, implică o energie creatoare imensă, genialitatea, care se află și în poemul „Amprente“.

„Linia orizontului“ este, în poem, locul „imaginar“ de întâlnire dintre două lumi paralele, diferite de existența lumii obișnuite și pare a fi menită să facă posibile împlinirile existențiale. Dispariția liniei vieții din „palma albastră a cerului“ și din „palma albastră a mării“ implică, de fapt, o a doua naștere, ce corespunde „sentimentului“/ „orizontului“ interior al aspirațiilor. Realul este integrat în poem, prin „liniile vieții“, „desenate cu fum și cu spumă“, supuse efemerității – „se împrăștie și dispar/ de parcă n-ar fi fost niciodată“ –, dar „sentimentul“, trăirile dau posibilitatea intruziunii unei forme de început. Imaginile artistice sunt reale, dar depășesc, prin vizualizare și înțelegere, acest cadru. Ca înțeles secundar al mesajului poemului, imaginarul poetic, fără sentiment, dispare, „ca și cum n-ar fi fost niciodată“, nu mai are fascinație. Doar sentimentul, care ne ajută să vedem oamenii și lucrurile, transcende această linie a orizontului dintre cer și mare, dintre înalt și adânc.

Versurile poemului „Spre mult visatele depărtări“ sunt suave („răsăritul e micul dejun/ al ochilor mei/ roua le astâmpără setea/ sufletul primește/ în dar de la vânt/ mireasmă dulce/ a florilor“), iar contemplarea surprinde nemărginirea, când cerul, pământul și aerul fac împreună simțită prezența dimineții – raiul în lumea

obișnuită. Armonia începutului („cerul își drege glasul/ cu trilul păsărilor/ abia trezite din somn“) și prezența reveriei explică dorința de „a merge spre mult visatele depărtări“, spațiul ce menține „trezirea“: „un șarpe de lut/ mă ispitește să mușc/ din pietrele sale/ cu merg/ fără să mă las doborât/ spre mult visatele/ depărtări“.

„Nu este vorba doar de timp“ – „nu, nu, nu este vorba/ doar de timp“, ci de toate puterile posibile, ce țin de capacitatea condiției umane, pentru a ne cunoaște pe noi înșine, pentru a percepe adevăratele noastre legături cu Universul. Stelele, care își păstrează magia nu doar în poveste, ci și în „lumea conilor“, în poem, prin expresivitatea aforistică și metaforică a versurilor („fiecare mișcare de brațe/ o încercare de a atinge o stea“), au capacitatea de a revela esența energetică a scopurilor, pe care vrem să le atingem și care ne solicită simultaneitatea trăirilor, a „bătăii de inimă“, cu „respirația“, cu „clipirea“, pe drumul încercărilor (din care nu este exclusă durerea), mult mai înțelese, când omul se află în armonie cu Universul (fiecare pas o încercare/ de a îmblânzi orizontul/ fiecare mișcare de brațe/ o încercare de a atinge o stea fiecare privire cu ochii larg deschiși/ o încercare de prindere a frumuseții/ pentru a o dăruii visului viitor/ fiecare lacrimă o fântână/ care evadează din carnea uitării“). Poetul vede înzestrarea nativă a oamenilor, într-un mod personal, în versurile aforistice, atât de pline de nuanțe și profunzime, pe care încerc să le interpretez, căutând cuvinte cu aceeași semnificație a ideii exprimate, dar constat, pe măsură

ce regândesc aforismele, că interpretările nu sunt suprapunerea perfectă a înțelesului lor. „Fiecare bătaie de inimă/ e un fruct care cade/ în palmele sufletului“ – inima este bătaia „vic“, care hrănește, salvează sufletul cu consistența fructului, aducând cunoașterea și iubirea Universului; „fiecare respirație o corabie/ care transportă o parte din tine/ peste granița trupului ancorat/ de propria-i umbră“ – respirația, condiția sine qua non în lupta evoluției, este „corabia care transportă“ gândurile, sentimentele, dincolo de lumea dinăuntru, făcându-le să existe într-un spațiu în care, timpul este altă dimensiune; „fiecare clipire o cortină/ între spectacolul din afară/ și cel dinăuntru“ – o expresie metaforică, dând senzația de separare a două lumi: spațiul interior (delimitat de „carnea uitării“) și spațiul exterior.

Poemul „Drumul până la noul tu“ transcrie o stare de spirit încadrabilă în atmosfera momentului magic al dimineaței, când cuvintele se trezesc la viață, desprinse din adâncul tăcerilor, ajungând esențialul, poemul propriului eu („acum mă privesc/ în oglinda poemului/ și simt cuvintele/ cum încearcă să-mi înlăture/ ultima mască de piele/ pentru a mă înapoia/ celui ce sunt/ în tot acest timp/ umbra încearcă să-mi fure/ respirația/ nu știu de ce/ poate din pură curiozitate/ umbrească“). „În tot acest timp“, motivul umbrei – apărută chiar la „revărsatul luminii“ – de a „încerca să fure respirația“, rămâne necunoscut: „poate din pură curiozitate umbrească“ sau poate că dorește să aibă și ea sentimentele

poetului – situația cumulând, astfel, un aer ludic, ce nuanțează jocul de urmărire al umbrei, pentru a găsi, la rândul ei, ceva profund – sau poate este incitată tocmai de acest refuz al „eului interior“ de a-i dărui visele. În acest caz, „noul tu“ nu doar că nu le va mai găsi, ascunse în acest orizont de taină, dar nici nu mai poate stabili acea relație specială cu eul interior, sub determinismul sentimentului de a dărui din inimă, atunci când învățăm să ne iubim pe noi înșine, cu adevărat, în fiecare zi („visele, nu/ pe ele le voi păstra/ în buzunarul inimii mele/ până la noul tu“).

Eliberatoare și frumoasă idee poetică: „să privești toată lumea/ prin ochiul cuvântului“. În esența ei, cuvântul creator este stăpânul peste lume. Cine „privește prin ochiul cuvântului“? Creatorul, poetul care „împropătează noaptea, diminețile și sufletele celorlalți cu respirația poemelor“. Hrănit cu substanța visului, – prin imersiunea în amintire, fapt surprins în versurile: „să bei din vinul vechi/ al amintirilor tale/ de fiecare dată când durerea/ îți va încerca mult chinuitul trup/ să simți fiecare celulă/ îmbătându-se/ cu apusuri trezite la viața/ unui nou răsărit/ să simți din nou pulsul alergând/ ca un cal sălbatic/ pe câmpiile sângelui“, care introduc în versuri introspecția și spontaneitatea –, poemul „Vinul vechi al amintirilor“ exprimă posibilitatea realizabilă a unui poet de a umple viața celorlalți cu substanța vitală a acesteia. Versurile „palpită“ de fascinația trăirii plenare, un fel de euforie bahică, în varianta vibrării în fața undelor luminoase ale apusului și răsări-

tului, cu o extraordinară putere de însuflețire. Culori, trăire interioară, amintire – acestea simbolizează pădurea preferată a izolării, în care „natura“ întregă a ființei poetului este augmentată de viața naturii înconjurătoare.

Îmi place cum a „sincronizat“ poetul cuvintele, în poemul „Tir cu arcul gândului“. Am crede că se joacă, impregnând fiecărui vers aceeași stare. Cu multă imaginație, prin cuvinte aranjate, a pus accentul pe proba de „tragere la ținta memoriei afective“, cu „arcul gândului“. Astfel, această reorganizare dintre forma nouă a cuvântului AMIN TIR E și înțelesul aforistic, descoperă siguranța, ingenuitatea talentului poetic, reverberat din și în adâncul ființei, atât a poetului, cât și a cititorului.

Tir cu arcul gândului

*AMIN TIR E
Adevărat Tir E
Amintirea
spune poetul,
campionul absolut la trasul
cu arcul gândului
la ținta memoriei afective*

Pentru că înțelesul poemului „Coaja de pe rana absenței“ este profund și emoționant, se întâmplă un lucru, ca și în cazul celorlalte versuri ale poetului Ionuț Caragea, să cauți cuvintele, în timp ce tot citești, pentru că nu poți avea reacție imediată, concretizată în expri-

mare: „o, tu, floare de colț/ de pe stânca tăcerii,/ pentru cine surâzi?“ Dincolo de această putere a cuvintelor, de a mula pe sinele cititorului toată încărcătura afectivă, tehnica de construcție a poemului are în vedere o retrospectivă a experiențelor trăite, cărora le este transferată abilitatea de a vorbi despre adevărata existență, bazată pe ideea schimbării rolurilor („numai cenușa are dreptul/ să vorbească despre foc/ numai marea despre/ sufletul înecatului/ numai umbra despre pasărea/ împușcată în zbor/ (...) o pădure-și cheamă/ visele-n scorburii/ un copac își numără/ inelele-n gând“), atunci când va veni timpul ca totul să se întoarcă spre lumea îndumnezeită, în liniștea interioară a copacului, atât de încăpător, ce ne-a îngăduit să vișăm – o hiperbolizare a cunoașterii, de la păcatul adamic, până dincolo de orice trăire, de orice lucru explorat din univers, în derularea ciclului de viață al trupului ce a reprezentat-o.

Poemul „Fluviul“ oferă un text interpretativ, având ca sursă de inspirație chiar observația acestei ape curgătoare, din al cărei curs derivă și alte interpretări inspirate, reușite, ce țin de capacitatea de înțelegere a existenței: „bulboanele/ și gurile brațelor amuțesc/ doar amintirile se depun/ ca o mărturie a curgerii sale“. Într-un fel, totul, viața se îndreaptă spre un sfârșit, non existență. Un fir de viață pătrunde, ca un corp străin, în cochilia scoicii, care este factorul important pentru stadiul incipient în dezvoltarea perlei, cu scopul de a crea o altă expresie existențială, cu deschidere

spre lume, pentru a dobândi o altă viziune. Încărcătura simbolistică a perlei, investește poemul cu bogăție, înțelepciune și lacrima supraviețuirii („iar marea/ tulburată de nebuniile vântului/ aruncă cu perle înapoi/ pe faleza unei lumi/ în care cei mai mulți au orbit/ din cauza ochelarilor/ virtuali“), o definiție dată vieții, în maniera metaforică a lui Ionuț Caragea. Dar oamenii se complac în forma existenței bolnave de respingere a ceea ce înseamnă valoarea unei lumi, cunoașterea unei lumi (cea prin care a trecut fluviul), din cauza „ochelarilor virtuali“.

„Nevăzutul“ este un poem sublim, cuvânt care, după lectura poemelor, îmi răsună în suflet. Fiecare strofă eliberează magia poeziei – stăpâna poetului și nu invers –, din mediul înconjurător și din acea capacitate de a înțelege și simți ceea ce altora le rămâne necunoscut. Nici noi, cititorii, nu îl vedem pe poet, dar știm că toate aceste metafore, „prin toate ferestrele rănilor/ pe care doar Dumnezeu le cunoaște“, reprezintă viziunea poetului Ionuț Caragea, în care se resimte din plin suflul creației. („tu nu mă vezi/ tu știi ceea ce știe și frunza/ când vântul își împrumută/ tainicul cântec pădurii/ tu știi ceea ce știe și norul/ împins ca un copil de la spate/ să alerge deasupra câmpiilor nesfârșite/ să cucerească vârful munților/ să se unească picătură cu picătură/ tandru sau torențial/ cu toate apele lumii .../ tu nu mă vezi/ dar eu te văd prin toate/ ferestrele rănilor/ pe care doar Dumnezeu le cunoaște/ prin toate ferestrele vântului/ și necuvântului“).

Îmi place prezența sinesteziei „o suprapunere a unui simț, în limbajul altui simț“, în aceste trăiri poetice cu iubire, care știu să atingă orice coardă a sufletului. Finalul poemului „Palma ta“ definitivează această corespondență a sentimentelor, această suprapunere de trăiri: „palma ta/ căuta palma mea/ să fie jumătățile/ aceleiași rugăciuni“.

Un poem dedicat creației este „Lacrimă suprarrealistă“. Una dintre virtuțile „lacrimii“ este aceea că, „întemnițată de cuvinte“, face parte din plăsmuirea poemului. Cald îndemn adresat lacrimii, de a substitui sentimentul, adevărul purtat de ea, pentru a ajunge la inimi: „tu, lacrimă, ești și marea/ ești și înecatul/ te rog, scoate-ți chipul/ din pălăria oglinzii/ și ascultă tropotul sângelui/ ce ridică pietrele-n aer“! Mi-a plăcut, în poem, și această unicitate a lacrimii – „tu, lacrimă, ești și marea/ ești și înecatul“ –, fiind percepută ca un ideal al concepției despre creația poemului, de a înlocui cantitatea (de cuvinte), prin calitate. „O lacrimă“ e necesară, dar să conțină toate însușirile, tot ceea ce îi trebuie unui poem pentru a se numi poem. Apoi, va fi celebrat gustul poemului, în „vița-de-vie“ a viselor, de fapt, moment comparabil cu plăcerea de a savura strugurii, toamna, în momentul culesului.

Cum mai poate fi definită lacrima? „De pe faleza tristă a genelor/ încerc să dezbrac marea de valuri/ să aibă și lacrima mea un suflet pereche.“ (poemul „Dezbrăcarea de valuri“). Lacrima își caută categoria apar-

ținătoare. Poetul crede în profunzimea trăirilor, ca valori ale adâncului unei mări, însuflețite în privire.

„Lacrima“ este simbolul sursei interioare, hrănitore, importante, profunde. Căutându-și receptarea, fiind dăruită pământului, („zilnic gura pământului/ îți înghite lacomă lacrima“), are puterea renașterii. Asemenea pământului umed, care este mai fertil, sufletul nu va purta nostalgia pierderilor. Cuvintele vor fi poemul omonim al nașterii, al creației de început, asociată cu puterea germinativă a rugăciunii.

Într-un amestec de lumină, blândețe și iubire, într-un cadru romantic, de povești, „Muza râului“ ne tulbură și pe noi, oamenii acestui secol. Este faimoasă muza și admirată. Găsește mereu calea să se ridice, „să mângâie zarea“, să fie l(e)acul de lumină al nopții. O frumoasă descriere deschide un romantic poem („creanga plopului/ mângâie zarea/ arcul castanului/ săgetează norii cu flori/ asfințitul aprinde lumânările pinului/ cântecul mierlei aduce cerul/ mai aproape de inimi/ râul se oprește sub o salcie/ pentru a-i spune muzei pistruiate/ la mulți ani!“). În ciuda admirației, încă din copilărie, pentru poemele eminesciene inspirate din natură, acest poem, inspirat și el, tot din natură, proiectează în cadrul romantic, creat de lună, trăirile unui alt poet, contemporan, care debordează de naturalețe și romantism, în inimile cititorilor. Această muză pleacă și se întoarce în lumea aceasta; este o instanță pe care o conștientizăm prin trecerea timpului, acest lucru fiind perceput și prin dorința de revedere, care

poate avea legătură cu urarea tradițională: „La mulți ani!“ . Așadar, spun și eu inspirației poetului: „La mulți ani!“ .

Poemul „Stări“ ne introduce în mărturisirea directă a poetului: „Eu nici nu mai știu să fiu altceva decât această manifestare lirică a trăirilor mele. Poate că uneori mă opresc, intenționat, pentru a observa ce-mi lipsește.“, ilustrând într-un mod personal provocările cu care fiecare dintre noi se poate confrunta, sentimentele trăite, reflecțiile intensificate, prin natura experiențelor vieții. În versurile finale, descoperim crezul unei vieți fericite, evaluat prin pătrunderea adâncă în viață, din care se naște poezia („prea viu pentru că durerea e vie/ prea fericit pentru că poezia/ încă mai curge din răni“).

„Să vă aduceți aminte“ – ... să ne întoarcem la rostul nostru! Este îndemnul necodificat al poemului. Să ne întoarcem la „raza“, „visul“, „zâmbetul“ – semințe care au germinat în sufletul fiecăruia poemele vieții, comparabile cu îmbrățișarea atât de căutată și respectată, a părinților și prietenilor –, și „să cinstim“ „piatra care plânge-n tăcere pe albia secată a fostului râu“ – metaforă a finalului ciclului existențial („albia secată a fostului râu“), rămânând de valoare „piatra care plânge-n tăcere“, sesizabil simbol al pietrei funereare, relevantă pentru sentimentul de respect față de viețile încheiate.

Poezia este „corabia“ – cu depozitul sufletesc al poetului, alcătuit din „amintirile“ și „visele“ salvate în

timpul vieții – , ancorată în inima poetului – punct de plecare – , aflată în cea mai concretă legătură cu oamenii, revelație a hranei spirituale, simbolizată prin „pâinea cuvintelor“. Gândirea poetică este profundă, pentru că poezia, văzută ca o corabie, pe lângă amintirile și visurile care îi deschid orizontul, are ancora cufundată în inima poetului, valorificându-se astfel și povara lanțului ancorei, pe care nu se depune rugina, dar se transformă și el, în acest proces adânc al formării poeziei, după vitalitatea naturii subacvatice. Forma acestei existențe este reprezentată prin metaforele „algele sângelui meu“, „algele din pâinea cuvintelor“, fiind vorba despre propria creație, „corabia“ sigură și perfectă, pentru a câștiga inimi (poemul „Pâine cu alge marine“).

Paginile volumului adaugă și poemul „Cântecul e sufletul păsării“. Suferința păsării care „nici nu știa ce este zborul“, care „a trăit“ și „a murit în captivitate“, din versurile de început ale poemului, demonstrează generarea ideii sacrificiului de sine prin iubire. În interpretarea pe care mi-o propun, o formă de prezentare a comprehensiunii mesajului, „cântecul păsării“ este conversa iubirii durabile, care „continuă să călătorească spre inima universului“. Întotdeauna, poveștile de iubire presupun întâlnirea a doi îndrăgostiți. Dar, în acest spațiu al poemului, simbolistica renașterii prin iubire, prin sacrificiul de sine, este ilustrată prin mai multe exemple, alăturări de cuvinte, al căror tip de unire presupune concepte, care să inspire durabilitatea renașterii, din propria cenușă: „ferice de lacrima care împru-

mută/ zborul cuvintelor/ ferice de pâinea/ care nu-i uitată în cuptor/ ferice de haina/ care părăsește cuierul/ ferice de ceara/ care devine din nou lumânare/ ferice de copacul/ care își schimbă singur veșmântul/ și locul în care din nou va-ncolți/ ferice de simțul în care/ se cuibărește cântecul inimii.“ Iubirea poetică, percepută în varianta morții și reînnoirii singulare, este ferită de ambiguitate.

În partea întâi a volumului, intitulată „Javelin“, am găsit poemul „Locomotiva veche cu aburi“, în care eul liric surprinde „locomotiva veche cu aburi/ expusă în gara centrală“ – ca simbol al experienței trecutului, ajuns la nivel eliberator. Poetul, personajul nonconformist, reușește să dăruiască o situație prielnică acestui „cap“ al unei lumi întregi de nori (acest lucru datorându-se libertății de creație), acestei rememorări și să o transforme, astfel, din timp pierdut/ trecut, într-un act poetic autentic rar, cu care „înveșnicește“ „câteva mii de oameni“, remediază vieți, prin contribuția originală a „vagoanelor de cuvinte“ în literatură, menținându-și spiritul departe de „toți ceilalți“ ce „alergau după tren să-i scoată din oraș“, perspectivă ce denotă pentru „unii“ alt sistem de valori al vieții, ducând la pierderea legăturii cu sufletul. Poemul surprinde și prin imaginea aburilor poetizați în rolul care le-a fost dat, din universul literar inovativ al poetului Ionuț Caragea.

Refugierea în „tunele prin zăpadă“ a amintirilor care nu se lasă, ci luptă, „așa cum soldații calculează AMR-ul“, are un sens simbolic: se integrează în timpul

prezentului și vin în ajutorul eului liric, prin amploarea poeziei cu destinație educativă, argument în comunicarea cu lumea, mai ales pe undele digitalizate, pentru a nu susține atitudinea cinică declanșată de război. Până la urmă, poetul speră că „sufletul cald al cititorilor“ nu va rămâne insensibil și atmosfera existentă înaintea acestei situații, care a revoluționat și cultura, va izbuti să fie de folos și să aducă în inimile semenilor căldura sentimentelor. Amintirile se mișcă: „amintirile mele refuză să moară/ își sapă tunele prin zăpadă/ înaintează târâș spre destinația lor/ salvatoare“. În contrast cu frigul iernii, a cărui „ambție expansionistă“ este „inima“ poetului, „capitala tuturor sentimentelor“, amintirile au dorința „să ajungă în locul în care ar fi trebuit să fie totul verde“, unde sufletul simte frumusețea lumii. Surprinse sub efectul trecerii timpului sau al războiului interior și chiar al realității, unele amintiri trec prin „culoarul special“ spre libertate, însă nu zăresc decât „oameni de zăpadă, cu fețe triste“, simbolizând suferințele existențiale. Doar „visul“ poate aduce peste lume eliberarea adevăratei naturi a sufletului uman. Îmi place mult poemul și, prin această ninsoare a iernii lui, putem întrezări multe interpretări în spațiul vast al imaginației și iubirii poetice, când sufletul învață să lupte pentru a supraviețui frigului glacial (poemul „Invazia iernii“).

Poemul „Oprîți invazia“ ne introduce, prin evocare, în timpul unei armonii depline, surprinse cu ochii unui copil, care, pătrunzând în viața oamenilor, dar mai ales în preocupările războinice ale acestora, immortalizate în

filme, manifestă dorința de a fi ocrotitor, înnobilită de curajul „salvatorului“, al „celui care oprește dezastul“ – laitmotiv arhetipal. Astfel, „sala de cinema“ devine un hotar, o amplă metaforă a spațiului fizic de conexiune cu două lumi, pentru că din această „sală“, atât de importantă, recuperezi și compari: lumea închisă și lumea contemporană. Cea din urmă, privită cu atenție și îngrijorare, este reprezentată, în acest spațiu, prin „câteva miliarde de spectatori“ care, în contextul luptei pentru libertate, văd același lucru: „ecranul, ca un făcut, avansează“. Evoluția luptei este susținută liric prin descrierea atmosferei apăsătoare a desfășurării acesteia, „ca o ceață rece de toamnă“, care se răspândește, cuprinde tot, destrămarea lumii aflându-se sub semnul războiului, devenit problematic prin extinderea surprinsă. Lectura poemului, după trecerea prin percepția stării din final, în comparație cu aceea de la începutul lui, cultivă, ca principiu dominant, încrederea în nevinovata și duioasa copilărie, chiar dacă imaginea ei este încetoșată în situația potrivnică, declanșată de acest război („văd printre dărâmături/ doi părinți care își îmbrățișează copilul/ iar copilul ține în mâini o păpușă“). De „pe rândul cel mai aproape de scenă“ până „către ultimul rând din spate“ (versuri construite în antiteză, fiind un cadru al mesajului poetic), descoperim un spațiu fără ieșire, în care se demonstrează pierderea, pe rând, a părților trupului, condamnat la moarte, în calvarul războiului, dar, totodată, putem observa și mâinile de ajutor ale poetului, care asigură

materializarea trăirilor într-un „poem“ – „ultimul strigăt de libertate“ –, cu toată însușirea, de a fi în legătură cu lumea și cu sine. „Opriți invazia!“ este o cerință, exprimată în versul final, care nu poate să nu înduioșeze și, totuși, nu este urmată de nicio replică, pentru că versul final, această adresare liberă, acest strigăt grav, lasă loc unei tăceri sugestive: o dată pentru posibilitatea interpretativă că lumea e așezată în sală doar pentru a privi, fără să intervină – ea luând forma solidarizării la ceea ce se întâmplă –, iar pe de altă parte, pentru că cerința aceasta este egală cu credința în copilărie, credință care este în căutare de afinități spirituale.

De la prima lectură, poemul „Împușcături în abis“ mi-a câștigat sentimentele prin imaginația romantică – un paradis –, desprinsă din metaforele care „curg în sângele“ poetului, cel care, „de pe tronul de cenușă“, încearcă să ajungă la stele, determinând spațiul sublim al înțelepciunii, misterului și iubirii. Timpul, parcă, este deșirat, întins „la picioare“, pierzându-i-se importanța, când iubirea devine enormă. Strofa de început atrage atenția asupra sentimentului de iubire, caracterizată prin originalitate și modernitate, luminată de puterea transcendenței, lăsând în suflet o stare greu de exprimat în cuvinte. Vedem o geneză altfel, a „cântecului interior“, a cuvântului – „cheie“ a exprimării, cu dăruire care despovărează. În strofa a doua, inspirația poetică își creează propriul spațiu metaforic, compatibil cu un poem, ca formă dependentă de experiența iubirii, care nu apare ca o manifestare de atitudine ușoară, chiar

dacă încearcă aripile în numele spiritului creator, ci este expresia propriei suferințe a unui om înzestrat cu harul creației.

În poemul „O durere tăcută“, prin acceptarea durerii, ca parte integrantă a sinelui său, poetul respinge toată „lupta“ din mediul exterior – puterile din afara corpului, care nu ajută –, determinând, prin actul creației, schimbarea proprietăților acestora. Le scoate din aria urâtului, să nu otrăvească visul lui Dumnezeu, lucru ce trebuie să rămână nealterat de mâna omului: „prin mine își dă Dumnezeu/ răgaz să viseze/ dar visul lui de acum/ e otrăvit de durere (...) fereastra zilei se închide/ predându-mă/ visului...“ și asimilează această experiență dureroasă, pentru a o metamorfoza în cuvântul liber, cu atribut divin, generând povestea proprie, care trebuie văzută de lumină, să-și trăiască viața, să fie luată în seamă. Poetul „închide fereastra zilei“, pentru că visul este și el o formă de viață, pe care trebuie să o protejeze, pentru a nu fi lipsite de putere aspirațiile umane. În interiorul în care eul liric este claustrat, acolo unde există „visul lui Dumnezeu“, toate elementele – cuvântul, sângele, pasiunea, sufletul –, sunt în legătură și depind unul de celălalt: „Nerostitul cuvânt/ se învârte în clepsidra de sânge/ ca orbul în labirint/ sufletul meu e un pian/ pe care mâna soarelui/ nu îl poate atinge/ în mine se năruie pasiunea/ tuturilor șoaptelor/ sângele meu e trenul/ celulelor funerare“. De aceea, și poetul se abandonează visului care devine

reperul vieții, în aceste condiții de transcendență negativă a omenirii.

„Fake news“ este o altă mărturie a evoluției lumii rătăcitoare, în vreme de război, fără să se elibereze de insensibilitate și durere, care-i sporesc, în aceste împrejurări, percepția înțelegerii că „a fost ucis Dumnezeu“, raportată de către poet drept: „un fake news“. De fapt, dacă lumea ar căuta chipul lui Dumnezeu, adică afinitatea ei sufletească, în spiritul ce străbate Universul (simplificat în aspectele naturii înconjurătoare, dar și ale naturii umane: „câine, fir de iarbă, pescăruș, ocean, corabie, lacrimă, răsărit, trup, umbră, suflet“), Dumnezeu ar fi recunoscutibil. Tocmai pentru a ne determina să facem această căutare, poetul „inundă hârtia“, substituindu-se naturii din care face parte, cu un poem care să miște sufletele „otrăvite“, creat chiar din contextul în care durerea a supus ființele chinului distrugerii. Căutând valori într-un orizont cinic, spre a salva creația poetică (pentru ca, odată cu ea, să nu dea timp omului pentru oprire din a-l căuta pe Dumnezeu), Ionuț Caragea adaptează versurile la realitate. Poemul – rod al unei reflexivități ieșite din comun, stimulate de întoarcerea în timpul care i-a menținut trăirile prin absența urâtului –, este redat astfel încât să poată fi, totodată, și mărturie a viitorului, un „instructaj“ creat pentru cei care au în comun motivul de a citi un preparat pentru eternitate, de a se informa, de a „înălțura cataracta acestui fake news“ pentru a nu mai „pluti în derivă pe lacrima despărțirii“ de Dumnezeu.

Sintagmă acaparată metaforic, titlul „Aripi din cârje“ revelează încrederea în capacitatea morală de a consolida această lume: „cinste inimii care/ din cârje și-a făcut/ aripi!“ Dar și celorlalte daruri din viața noastră, la care se referă eul liric, care nu vor să rămână ascunse în întuneric! Versurile „lumea aceasta/ este doar un tunel străbătut/ de inimi în cârje“ reprezintă o metaforă șocantă, cutremurătoare, inspirată de universul solitar al lumii din care rămâne de văzut dacă muritorul, pierdut într-o lume înstrăinată de divin, își va manifesta recunoștința pentru moștenirea a ceea ce îi este predeterminat să-i redea libertatea traiului, a spiritului, a moralului responsabilizat de speța, divinul din care se trage, împrăștiat pe pământ cu un scop – după cum sunt și ploaia, salcia, piatra, pasărea, fulgerul, iarba, „gândul/ care sfredeleşte/ ca o rădăcină în abis/ pentru a hrăni poezia“ –, să iradieze frumosul, fericirea, dragostea, categorii care au sens, pe care le poți înțelege, care ne aduc echilibrul și liniștea existențială, sub regulile generale ale veșniciei, ce nu poate fi curmată („cinste ploii/ care-și lasă ochii să cadă/ în mâinile orbilor/ cinste pasării/ care nu obosește niciodată/ să fie pasăre/ cinste salciei care plânge tăcut/ în brațele râului/ cinste pietrei/ care este mereu fericită/ cinste fulgerului/ care scrie direct cu lumină/ cinste ierbii/ care niciodată nu se răzbună/ pe cel care-o strivește!“). Omul este întrebat: „cine ești tu, muritorule?/ cine ești?“ Și ce trebuie să facă, pentru a fi conectat la divinitate, prin poet? Răspunsul îl dau versurile: „ascultă cum gălgâie sângele

meu/ ascultă cum umple/ paharul inimii/ pe care doar durerea îl bea/ până la fund!“.

Exasperarea lungește efortul psihic al oamenilor. Aceștia nu au altă opțiune decât să trăiască „Încă o zi“ în ceața rece a morții, ca de iarnă, care a invadat soarele, „încă o zi“ în care natura nu mai este protectoare, ci premonitorie, „încă o zi“ în care viața se desprinde în această trecere funebră a timpului, „încă o zi“, în care norii sunt toxici în paradisul celest, „încă o zi“ generatoare de absență, „sărutări de adio“, iar poetul se retrage „încă o zi“ în meditație tristă, „încă o zi“ în care cuvintele trebuie să supraviețuiască, pentru a fi martore în această degradare a lumii, „încă o zi“, adaug, în care se mai naște un poem, dezvăluind o lirică intensă, pentru sufletele înscrise în această matrice a vremii. „Încă o zi“ în care vedem suferința, necazul, copiii rămași singuri...

„Ce e de făcut, Dumnezeu!/? ce e de făcut?/ iubirea e singurul antidot/ pentru toate nenorocirile lumii/ dar cum poți forța pe cineva/ să te iubească?“ După ce am ajuns cu lectura la finalul poemului „Orașul viselor“, unde am avut la îndemână mărturisirea caldă, ca o rugăciune, din ultimele două strofe, am reluat strofele în sens invers și am ajuns, din nou, la aceeași profundă voce lirică, existentă încă de la începutul poemului, unde privirea cuprinde spațiul trecerii de la realitatea interioară la reprezentarea ei metaforică, un oraș cuprins de o nepieritoare însuflețire ancestrală de la apus, până la răsărit. Frumoase simboluri ale celui interior,

metafore și comparații aforistice care, din punct de vedere literar, sunt transparente, se topesc în nemurire și te gândești că așa, cunoscând doar această lume, apocalipsa nu vine niciodată: „viața mea e o perpetuă călătorie/ eu sunt ca un tren care schimbă zilnic/ locomotiva/ o locomotivă funcționează cu lumină cealaltă cu vise/ eu sunt ca o pasăre care zboară zilnic/ între două cuiburi, așa cum sărutul/ zboară între două inimi“.

Nu întâmplător volumul *Căutătorul de amintiri* conține și poeme în vers clasic, reunite în partea a treia: „Iubește-mă cât sunt în viață“. Lirismul poetului experimentează rima în stare pură și nu se află în cea gravă ruptură ideatică, doar pentru potrivire, așa cum se întâlnește la poeții care nu găsesc resursele de redare a suprapunerii dintre inspirație, actul scrierii, rațiune și vocabular, pentru a lăsa loc liber autenticității și spontaneității. Pentru a înțelege atmosfera creației în vers clasic, un domeniu cucerit de către autor, redau, din solidaritate cu această formă poetică, versuri din poemul „Cuvântul“. Fiecare vers are o valoare aforistică și cucerește prin seninătate, sentiment, reflectare, prin spațiul imaginativ deschis, prin emoție.

Cuvântul

*Un sfat ce alungă povara cea grea,
Un gând luminos ce coboară din stea,
Un foc ce se-aprinde din vechi amintiri,
Un zbor de poveste desprins din robiri.*

*Un fruct pârguit pe ramuri de vise,
Un cânt evadat din glasuri ucise.
Un prunc renăscut în ieslea tăcerii,
Un ochi ignorând puterea durerii.*

*Un abur ce suie-ntr-un veșnic eter,
Un vechi adevăr adâncit în mister,
Un picur de ploaie când ceru-i senin,
Un leac ce te-nvie, făcut din venin.*

*Un duh ce ți-arată o oază-n deșert,
Un dor ce transformă incertul în cert,
Un zeu ce-ți vorbește din locul ascuns,
Un mir ce sfințește bolnavul neuns.*

*Un har ce te scoate din orice necaz,
Un drog ce te face mai viu și mai treaz,
Un dar ce sosește pe aripi de vânt,
Un pas la-nceput și un nou legământ.*

(Ionuț Caragea, 22 iunie 2022)

Iubirea este expresia perfectă redată la nivelul întregii poezii a poetului Ionuț Caragea, oriunde în cuprinsul operei sale. De aceea, febrilitatea trăirii oferă, în legătura exterioară a eului liric cu lumea, speranța și motivația omului de a trece peste toate neclintirile. În toate imaginile poemului „Iubește-mă cât sunt în viață“, domină cuvintele „iubește-mă“ și lumina dintotdeauna a acestora, care deschide porțile imaginarului: „Iubește-mă cât încă soarta,/ Deschide inimilor poarta,/ Iubește-mă cât încă visul/ Deschide-n suflet paradisul. (...)“

Iubește-mă ca pe-o magie/ Cu vers și ritm de poezie/
Iubește-mă, citindu-mi cartea/ Cât încă nu mă cheamă
moartea./ Iubește-mă fără orgoliu./ Nu aștepta o zi de
doliu./ Iubește-mă cât încă vântul/ i-oferă darul meu,
cuvântul.“ Poetul scoate la iveală toate clipele, toate
șansele de a iubi „fără rețineri“, de a simți magia nesfâr-
șitei curgeri, „cu vers și ritm de poezie“. Nu, nu este
un lucru care ține de vârstă și chiar dacă expresia
„iubește-mă“ este folosită frecvent de către fiecare, în
lectura poemelor se simte că depășește această fază de
a fi rostită, prea des, cum ar fi rostirea din obișnuință,
iubirea fiind prezentată în poeme drept condiția de
trecere a omului în veșnicie sau farmecul fiecărui ano-
timp al vieții pe care îl trăim, și nu reprezintă limitare
spirituală, ca rezultat al folosirii expresiei, pentru că...
exprimă prescurtat ideea. Repetiția sintagmei „iubeș-
te-mă“ este traducerea stării, a sechestrării cititorului
în paradisul poemului, invitat în miezul iubirii, al senti-
mentului care dă libertatea de a vorbi despre „noi“: eu
liric și cititor. Interpretarea aceasta de fuziune o pot
asocia și poemului „Albu-acesta nelumesc“ („Firele de
păr tot cresc./ Ca pădurile pe munte./ Cu tristețe le
privesc/ Cum devin, pe rând, cărunte./ Mi le smulg,
c-un gest hilar./ Dar apar, din nou, mai multe./ Ori-
ce-aș face, e-n zadar./ Părul nu vrea să m-asculte./
Capu-ntreg, de mi-l vopsesc./ Mi-l trădează pieptul,
barba./ Firele de-acolo cresc/ Mai obraznic decât iarba./
Pânî la urmă, mă opresc./ Peste brazi se-așterne neaua/
Albu-acesta nelumesc/ A căzut, din cer, ca steaua.“),

deoarece tema lui vizează trecerea timpului simțită de om, dar și de natură, într-o armonie perfectă, într-un cadru de poveste, rămânând o imagine foarte vie, ce vestește curgerea timpului, transmisă pământului și omului, ca o ninsoare liniștită care se așterne peste brazi. Această comparație concentrată cu simbolistică – o viziune frumoasă – arată Universul, fărâmițat în stele, cum se așterne ca un deznodământ liniștitor pentru om: „Pân’ la urmă, mă opresc/ Peste brazi, se-așterne neaua/ Albu-acesta nelumesc/ A căzut, din cer, ca steaua“. Ultimul cuvânt din poem, „steaua“, care esențializează spațiul cosmic, adâncește metafizic iubirea universului, instanța supremă, puterea de regenerare, venită din cer. „Privește așadar constelațiile, fărâme de amintiri din lumea unui Dumnezeu care a coborât pe pământ“ (aforism din partea a patra a volumului).

Toate poemele autorului pe care le-am citit au fost inteligente discuții cu sufletul și am încercat să transmit semnificațiile conturate din această corespondență spirituală cu „amintirile“ poetului, care, pentru mine, sunt memorii ale autografelor așteptate (incluzând în accepția cuvântului „autograf“ și sensul denotativ), acest lucru dovedind că autenticitatea textelor, sensibilitatea lor și sentimentele inerente ating personalitatea cititorului, creându-se o relație individuală, descrisă după cum înțelege fiecare spiritul operei, după propria lume a fiecăruia, după propria viață trăită, deslușindu-se mereu, prin redarea esenței, sensuri noi. Împlinirea mesajelor poetice nu se amână, nu moare. Acestea

rămân „Ancore în privirile cititorilor“, odată cu amintirile poetului, păstrate ca mărturie în timp. O nouă amintire înseamnă o nouă renaștere a iubirii, sub forma unui poem, pe care cititorul îl va lectura și relectura, creându-și posibilitatea să-și ancoreze și el rădăcinile, în timp.

Nu sunt critic literar și simt că, pentru un poet genial, așa cum este Ionuț Caragea, doar criticii literare îi este îngăduit să reflecte cel mai bine impresia, clasarea sau reclasarea volumelor autorului. Cărțile sale au fost receptate pozitiv până în momentul prezent, dovadă fiind recenziile și aprecierile numeroase ale specialiștilor. Pe câteva dintre ele vi le-am prezentat în interiorul acestui studiu.

În cuvântul înainte al volumului *Cer fără scări*, 2014, Ana Blandiana prezenta, în literatură, frumoasa receptare a operei poetului, scrisă astfel: „Ionuț Caragea este autorul câtorva zeci de volume de versuri, aforisme și proză, membru al nenumărate organizații culturale și un neobosit animator literar, în spațiul virtual. În mod evident, cu o asemenea activitate (desfășurată atât în România, cât și în Canada, unde a petrecut un număr de ani), nu mai are nevoie de prezentare“.

Și totuși, criticii literari nu i-au rămas datori lui Ionuț Caragea, el fiind considerat de Ștefan Borbély „unul dintre cei mai atipici scriitori de care dispune în prezent România“, „diferențiindu-se“, conform academicianului Theodor Codreanu, „atât de vechii textualiști, cât și de naturalismul fiziologic al colegilor de

generație“. Și Zenovie Cârlușea a observat această diferențiere, afirmând că „Ionuț Caragea este un poet de substanță care, ferindu-și discursul de porozități, excese și futilități specifice douămiismului, tinde către o lirică a esențelor, nu atât prin oralități și referențialități livrești cât prin intuiții și revelații de profunzime, sondând orizonturi metafizice și fantasmatică abisaliități“. Totodată, Maria-Ana Tupan afirmă că „poetul ne amintește adesea de Marin Sorescu, neabandonând nici poza inițiatului orfic sau tentația rostirii aforistice“, iar criticul Alexandru Cistelean consideră că „Ionuț Caragea merge pe drumul pozitiv și exemplar al poeziei, de la suferință la extaz, de la angoasă la iluminare și de la elegie la imn. „Aprecierile nu se opresc aici. Ovidiu Ghidirmic afirmă că „din versurile lui I. Caragea se desprinde o adevărată religie a salvării prin poezie“, Constantin Cubleșan consideră că „Ionuț Caragea e un artist al cuvântului, educat, cultivat, robind întru totul creației“, iar Aureliu Goci consideră că „poezia lui Ionuț Caragea, din nefericire mai cunoscută și mai apreciată în străinătate decât la noi, susținută de referințe critice de înaltă credibilitate, reprezintă vârful de creație al generației douămiiste, deși, în fapt, prin pasul făcut, poetul rămâne oarecum izolat de generația sa“. Un lider de generație care, conform poetului și eseistului Daniel Corbu, „etalează discursul elevat, sentimentul pur, logica clară (deși paradoxul își are rolul său), poezia sa menținând în metafizic un spectacol ființial cu totul și cu totul magnetic“.

Pentru că textele poetului generează autenticitatea și am cunoscut această experiență veritabilă, citez din cartea *Între lumi*, Convorbiri cu Nicolae Steinhardt, scrisă de Nicolae Băciuț, Libris Editorial, 2016, un fragment destinat ca lectură a ceea ce înseamnă „libertate, autenticitate, toleranță”: „Ce înseamnă, de fapt, pentru dumneavoastră libertate, autenticitate, toleranță? – Astea nu se definesc. Se simt. Oricine – și omul cel mai simplu, mai necitit, mai comun – știe când există libertatea și când nu-i decât o formulă. Definițiile sunt cu totul inutile, ba uneori și caraghioase, pedante. Autenticitatea înseamnă sinceritate și curaj, nefățărnicie, nesimulacru, nemecanicitate, nerepetiție, neconformitate la norme. Surpriză. Adevărul, realitatea, scrisul sincer sunt așezate toate sub semnul surprizei. Autenticitatea nu se definește. Ea se simte. Oricare cititor câtuși de puțin avizat își dă imediat seama dacă scriitorul scrie (conștient ori inconștient) după șablon, indicații, modă ș.a.m.d. ori de la sine, dacă joacă un rol sau se dă în vileag, se mărturisește, se dă fără rușine pe față“.

Completez acest volum cu câteva aforisme extrase din partea a patra: „Lanțul aforistic al amintirilor“, dorind, totodată, să mulțumesc scriitorului Ionuț Caragea, atât pentru viața spirituală, care îi definește opera, cât și pentru această posibilitate, pe care am avut-o, să scriu, să descifrez poezia, să realizez conturul creației unui poet atât de înzestrat.

„Omul nu este un simplu ceas pe care să-l dai înainte pentru a nu întârzia la întâlnirea cu o nouă iubire. De secundarul inimii atârnă greutatea amintirilor, de limba mică a gurii atârnă greutatea cuvintelor, iar de limba mare a singurății atârnă greutatea umbrei.“

„Să scrii înseamnă să înfrunți întunericul cu lumânarea aprinsă de cele mai vii amintiri.“

„În creierul meu vor înflori mereu amintiri pe care ți le voi dăruia între copertile vieții noastre viitoare.“

„Îți ofer rana mea, o grădină plină de amintiri înflore.“

„Oricât de bătrân și slab aș fi, tot m-aș da în caruselul amintirilor.“

„Amintirile – pumnul de pastile pentru cei ce suferă de metastaza timpului.“

„L-am luat ca model pe Noe. Pe arca poeziei, îmi salvez amintirile.“

„Eu te privesc cu ochi de amintiri vorbitoare.“

„Amintirile mele ancorează în privirile voastre.“

Scurtă prezentare a scriitorului Ionuț Caragea

Ionuț Caragea s-a născut pe 12 aprilie 1975 la Constanța. Din 2012 trăiește la Oradea. Este poet, prozator, critic, editor, autor de aforisme și promotor cultural. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România, cofondator al Asociației Scriitorilor de Limbă Română din Québec, membru al Societății Poetilor Francezi, membru al Societății Poetilor și Artiștilor din Franța etc. Academicianul Giovanni Dotoli, una dintre personalitățile marcante ale Francofoniei, consideră că Ionuț Caragea este un poet care onorează România și literatura europeană.

Deține mai multe premii la concursurile naționale și internaționale de poezie, aforisme, critică literară și proză scurtă. A fost premiat de trei ori la Paris de Societatea Poetilor Francezi. Volumul *Mon amour abyssal* a fost distins în 2018 cu premiul „François-Victor Hugo“, volumul *J'habite la maison aux fenêtres fermées* a obținut în 2019 premiul „Mompezat“, iar volumul *Infecté par l'amour* a obținut în 2020 o diplomă de onoare. Alte patru premii au fost acordate de Societatea Poetilor și Artiștilor din Franța. Volumul *J'habite la maison aux fenêtres fermées* a obținut în 2020 premiul

al doilea la marele concurs „Henri Meillant“ și premiul al treilea la marele concurs „Jenny Alpha et Noël-Henri Villard“, volumul *Infecté par l'amour* a obținut în 2021 premiul al doilea la marele concurs „Jenny Alpha et Noël-Henri Villard“, iar poemul „L'écho des ailes inlasables“ a obținut o mențiune de onoare la Grand Prix-ul Internațional de Poezie din anul 2022. În 2021, primește premiul „Genius“ pentru poezie și aforisme din partea fundației Naji Naaman din Liban. Acest premiu a fost acordat doar de patru ori în intervalul 2002-2021.

A publicat peste 50 de cărți. Este considerat de mai mulți critici liderul generației poetice douămiiste și unul dintre cei mai atipici și originali scriitori de care dispune în prezent România. Criticul Theodor Codreanu consideră că Ionuț Caragea este unul dintre cei mai înzestrați creatori ai ultimelor generații și cel mai important poet al anaferei din lirica românească de azi.

Biografia detaliată: www.ionutcaragea.ro.

Notă bibliografică

Poeemele, citatele și aforismele prezentate și analizate în acest studiu fac parte din următoarele volume:

- *Discipolii zeilor de altădată* – eLiteratura, 2015
- *Ascultă-ți gândul și împlinește-ți visele* – eLiteratura, București, 2016
- *Mesaj către ultimul om de pe Pământ* – Fides, Iași, 2017
- *Eu la pătrat* – Fides, Iași, 2017
- *Despletirea viselor* – Princeps Multimedia, Iași, 2018
- *Roua infinitului* – Digital Unicorn, Constanța, 2019
- *Iubirea mea abisală* – Fides, Iași, 2019
- *Eu la pătrat* – Fides, Iași, 2020
- *Locuiesc în casa cu ferestre închise* – Fides, Iași, 2020
- *O scânteie pe coridorul umbrelor* – Ecou Transilvan, Cluj-Napoca, 2020
- *Infecat cu iubire* – Fides, Iași, 2020
- *Cod roșu de furtună în suflet* – Fides, Iași, 2021
- *M-am născut pe Google* – Fides, Iași, 2021
- *Ceasornicarul fără mâini* – ASLRQ, Montréal, 2022
- *Căutătorul de amintiri* – Fides, Iași, 2022

Cuprins

Autobiografie cu tonuri personale	7
Nota autoarei	11
Citește și va rămâne un fluture pe mâna ta!	26
Trăiri supraconștiente	39
Fluxul magic în zona insomniilor	81
Scurtă prezentare a scriitorului Ionuț Caragea	123
Notă bibliografică	125

fides

Colecția LITTERATUS

1. Constantin N. Străchinaru – *Spre mai multă Lumină*
2. Petruța Spânu – *Prozatori belgieni*
3. Constantin N. Străchinaru – *Mihai Eminescu și Gustavo Adolfo Bécquer*
4. Magda Ciopraga – *Marguerite Yourcenar, de la morale à l'écriture*
5. Lucia Cifor – *Mihai Eminescu prin câteva cuvinte cheie*
6. Corina Dimitriu – *Le Poème. Lectures analytiques*
7. Gabriela Gavril – *Cercul literar de la Sibiu*
8. Jacques De Decker – *Cartea cărților belgiene*
9. Maria I. Grigoriu – *Exercices de lecture*
10. Henri Meschonnic – *Utopia despre evreu*
11. Maria I. Grigoriu – *Poétique de la tragédie*
12. Jacques De Decker – *Filozofii amatori*
13. Nicoleta Popa Blanariu – *Când gestul rupe tăcerea. Dansul și paradigmele comunicării*
14. Carmen-Maria Bolocan – *Sfintele Evanghelii. Modele didactice*
15. Maricela Strungariu – *Michel Leiris – Discours autobiographique et connexions culturelles*
16. Ionuț Caragea – *Literatura virtuală și Curentul Generației Google. Dialog la masa www*
17. Ionuț Caragea – *Esențe lirice. Cronici literare 2007-2011*
18. Patrice Pavis – *Dicționar de teatru*
19. Alain Corbin – *Miasma și mireasma. Simțul mirosului și imaginarul social în Franța secolelor al XVIII-lea și al XIX-lea*

20. Cezarina Adamescu – *Pasărea măiastră a cuvântului poetic. Un studiu asupra operei poetice și aforistice a lui Ionuț Caragea*
21. Remus Foltoș – *Mari idei în poezia lui Adrian Erbiceanu*
22. Andreea Scrumeda – *Ernst Theodor Amadeus Hoffmann, ieri și azi*
23. Pascal Lardellier – *Ne duc mirosurile de nas?*
24. Pascal Lardellier – *Trebuie să ardem riturile?*
25. Maria-Ana Tupan – *Șapte eseuri despre un mesager al ordinii transcendente. Studiu critic despre Ionuț Caragea*
26. Laurent Bayart – *Mic tratat de impolitețe zilnică*
27. Elena Papadopol – *Memoria autografelor. Studiu despre poemele, citatele și aforismele lui Ionuț Caragea*

Editura FIDES

FONDATA ÎN 1996

IAȘI, RO, UE

tel.: +40 232 22 53 87

<http://www.editurafides.ro>

editura_fides@yahoo.fr

PRINTED IN EU

Așadar, în această perioadă culturală contemporană, firesc resimțită și în mediul virtual, am întâlnit la Ionuț Caragea o poezie de împlinire, o lirică ce susține clipa inspirației, ca o mare liniște, aducând vibrarea interioară care te (re)învață să iubești; de fapt, prin arta discursului, prin calmul înțelept al poemului, află că: știi să iubești; acest lucru presupunând pentru eul liric comuniunea cu primordialitatea, transcenderea granițelor realului, contragerea în punctul originar, din care a apărut cuvântul, starea de empatie pentru totul înconjurător și revărsarea trăirii poetice existente, în caracterul fiecăruia, unde se retrage divinul.

Aforismele sunt atât de profunde, încât, pentru a-ți expune propria proiecție, constăți că odată ce intri în esența lor, cobori într-o lume unde nu e vorba doar de imaginație, ci și de cultură, de tărâmul temelor, miturilor, logicii care, toate la un loc, au făcut parte, de când e lumea, din procesul creator.

(Elena Papadopol)

ISBN 978-606-691-072-9

Editura FIDES

<http://www.editurafides.ro>

editura_fides@yahoo.fr

Pe copertă: https://www.freepik.com/free-photo/close-up-hands-holding-open-book_12975470.htm#query=hand%20book&position=17&from_view=keyword&track=ais